

DE FAMILIE VAN DRINCHAM, GEZEGD VAN VLAANDEREN (CA. 1350 TOT 16DE EEUW)¹

Drincham is een dorp in Noord-Frankrijk, ten zuiden van de as Bergues (Sint-Winnoksbergen) – Bourbourg (Broekburg) op 10 km ten zuidwesten van de eerste en 10 km ten zuidoosten van de tweede stad. Drincham behoorde tot de kasselrij Broekburg maar lag op de grens met de kasselrij Sint-Winnoksbergen, die op zijn beurt grensde aan de kasselrij Veurne. De heerlijkheid Drincham was oorspronkelijk in bezit van een familie die er haar familienaam aan ontleende maar kwam aan het einde van de 14de eeuw door overerving in bezit van een bastaardtak van de graven van Vlaanderen die zich van *Drincham, gezegd van Vlaanderen* noemden. Deze tak is het voorwerp van dit artikel.

Voor de reconstructie van de genealogie werd uitgebreid gebruik gemaakt van feodale bronnen (leenregisters en leenverheffingsregisters). Voor de kasselrij Broekburg zijn er echter pas gegevens beschikbaar vanaf 1457². Voor de kasselrij Veurne zijn er leenregisters vanaf 1365 en leenverheffingsrekeningen vanaf hetzelfde jaar. Het is vooral aan de hand van haar Veurnse bezittingen dat de familie kon gevolgd worden.

Familiewapen

De 16de-eeuwse wapenheraut Cornelius Gailliard in zijn *Blason des Armes*, samengesteld circa 1555, maakt een onderscheid tussen de heer van Drincham: *geschaakt van zilver en azuur van 12 stukken, met een zoom van keel* en het huis van Drincham: *van keel met een keper van hermelijn, met een vrijkwartier van goud met een leeuw van sabel, het keel beladen in de linkerbovenhoek met een wapenschildje Luxemburg*³. Een ander 16de-eeuws (1562) wapenboek van Vlaanderen (uitgegeven door Bergmans) geeft voor de 'latere' heren van Drincham, hetzelfde wapen inclusief het wapen Luxemburg, maar met ook nog *een zwaan van zilver in de schildpunt*, terwijl de

leeuw in het vrijkwartier *getongd en geklauwd is van keel*⁴. Voor de 'eerste' heren van Drincham, wordt hier ook het eerstgenoemde wapen gegeven (wel geschaakt van 25 i.p.v. 12 stukken). Het wapenboek *Goethals-Vercruyssen*, samengesteld in 1557 geeft ook beide wapens. Voor het geschaakt van *zilver en azuur* in het eerste wapen verwijst de tekst erbij naar het wapen van de kamerling van Vlaanderen. Voor het tweede wapen wordt vermeld dat dit het wapen van *van Gistel* is met een vrijkwartier *Vlaanderen*⁵.

Wat 15de-eeuwse wapenboeken betreft, daar zien we beide wapens ook voorkomen in het Bergshammar wapenboek (1436-1450), maar hier is voor het eerste wapen nog *een omgekeerd zwaard van keel met greep van goud, paalsgewijs geplaatst*, toegevoegd. Het tweede wapen is ook inclusief het schild Luxemburg⁶. In het wapenboek (circa 1430) in annex op het wapenboek met ruitportretten van ridders van de orde van het Gulden Vlies, vindt men wel een plaats gereserveerd voor een *Jan va(n) Drinckhem*, maar de tekening is niet verder geraakt dan een schildomtrek...

In 14de-eeuwse wapenboeken vinden we enkel het eerste wapen. Het wapenboek *Gelre*, samengesteld tussen 1370 en 1395, geeft het eerste geschaakte wapen (geschaakt van 36 stukken)⁷. In het 16de-eeuwse wapenboek *de Coninck* dat een overzicht heeft van de 14de-eeuwse Vlaamse adel vinden we ook enkel het wapen van de oorspronkelijke familie (geschaakt van 42 stukken)⁸.

De oorspronkelijke familie van Drincham voerde dus het geschaakte wapen, het latere huis van Drincham het wapen met de keper en het vrijkwartier Vlaanderen. Het vrijkwartier verwijst naar de graven van Vlaanderen. Het hoofdwapen: *van keel met een keper van hermelijn* is het bekende wapen van de familie van Gistel. Het wapenschild Luxemburg in de linkerbovenhoek behoort zeker niet tot de grondvorm

¹ Gebruikte afkortingen:

ADN Archives Départementales du Nord, Lille (F)
AGSB Archief Groot Seminarie te Brugge
ARA Algemeen Rijksarchief Brussel
FM Fonds Merghelincx (KBR)
KBR Koninklijke Bibliotheek Brussel
KV Kasselrij Veurne (RAB)
RK Rekenkamer van Vlaanderen (ARA)
RAB Rijksarchief te Brugge

² Wij steunen hiervoor op het werk van G. DUPAS, *Seigneuries et seigneurs de la Châtellenie de Bourbourg*, Coudekerque-Branche, Galaad, 2001, waarin een reconstructie werd gemaakt van alle heerlijkheden en leengoederen afhankelijk van het leenhof van Broekburg. Voor de feodale bezittingen van de familie van Drincham vermeldt hij echter geen gegevens van vóór 1458.

³ C. GAILLIARD, *Le Blason des Armes. L'ancienne Noblesse de la très-haute, très-noble et très puissante Contée de Flandres avecques leurs armes blasonnez*, uitgave door J. van Malderghem, Brussel, 1866, een wapenboek van ongeveer 1555, p. 22: *d'argent à l'essequier d'asur de douze pièces, à la bordure de gueulle et crye: Houdenbourg!* [Oudenburg] en p. 69: *de gueulle, au chevron d'ermynes, au premyer canton d'or au lyon de sable, au canton senestre, sur le gueulle, l'escuson de Luxembourg fassé d'argent et d'asur de dix, au lyon de gueulle, à la queue mys en sautoir sur le tout, coroné, lampassé et armé d'or.*

⁴ P. BERGMANS, *Armorial de Flandre du XVIème siècle*, Brussel, Parijs, 1919, wapenboek uit 1562, resp. nr. 25 (*Les siegneurs de Drinchiem depuis et leur surnom est de Flandres*) en nr. 495 (*Les siegneurs de Drinchaem*).

⁵ E. WARLOP, *Wapenboek van Vlaanderen*, Handzame, 1972, p. 57 (fo 210v). Hier is geen spoor van het wapen Luxemburg.

⁶ J. RANEKE, *Bergshammar Vapenboken – en Medeltidsheraldisk studie*, Lund, 1975, nr. 853: (onbenoemd): *van keel met een keper van hermelijn (Gistel) met een vrijkwartier van goud met een leeuw van sabel (Vlaanderen) met heraldisch linksboven een schild (Luxemburg)*, nr. 3025: *m. Drinthem: geschaakt van 25 stukken van zilver en azuur, beladen met een omgekeerd zwaard van keel met een greep van goud, paalsgewijs geplaatst*. Het eerste komt ook voor in het wapenboek Gymnich (KBR II 6567 (fonds Houwaert)).

⁷ V. BOUTON, *Wapenboek ou Armorial de 1334 à 1372*, dl. VI – *Flandre*, Brussel, 1870, pp. 275-276, nr. 1004; J. VAN HELMONT (ed.), *Gelre* (KBR, Ms 15652-56), Leuven, 1992, p. 193, nr. 1004. Het wapenboek de Potter (RAG) geeft drie wapens: (02v) het geschaakte (van 20 stukken), (05) hetzelfde maar gevierendeeld met in 2 en 3 het wapen van Haveskerke (*van goud met een dwarsbalk van keel*) en (08v) een wapen *van keel met een keper van zilver en drie blokjes van goud* (allicht moet de keper van hermelijn zijn, wat dan het wapen van Gistel met drie blokjes is).

⁸ J.-M. VAN DEN EECKHOUT, *Heren en ridders in het 14de-eeuwse Vlaanderen. Wapenboek De Coninck*, Sint-Niklaas, 2004, p. 75, nr. 103.

van het nieuwe wapen Drincham, want het komt niet algemeen voor⁹. De zwaan in de schildpunt is allicht een buitenbeentje (verwarring met een helmteken ?)¹⁰.

Men vindt het familiewapen ook op enkele zegels:

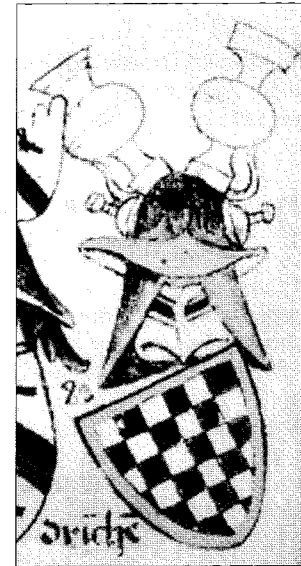
Van de oorspronkelijke familie:

- Jacob van Drincham, leenman van de graaf van Vlaanderen, zegelde in 1312 te leper een akte, met een zegel waarin het wapen geschaakt was en een blokzoom vertoont, met als randschrift: + S. IAKEMES DE DRINCHAM¹¹.
- Jan van Drincham, ridder, zegelde op 20 april 1370 met een wapen (geschaakt met een zoom) met randschrift: S. JEHAN.SIRE.DE.DRINCAMS¹². Een Jehan de Drincham, ridder, werd als leenman van het leenhof van Kassel vermeld van 1320 tot 1349. In 1349 werd ruddere, mher Jhan, here van Drincham aangesteld tot ruwaard en gouverneur van Grevelingen (Gravelines, Noord-Fr.)¹³.

Van de latere familie:

- 1447, 15 april: Jacob van Drincham, eerste schepen van de kasselrij Veurne. Hier wordt de keper nog vergezeld van drie sterren met vijf punten¹⁴.

Hiernaast hebben we het oude en het nieuwe wapen afgebeeld. Het oude zoals we het aantreffen in het 14de-eeuwse wapenboek Gelre, het nieuwe zoals afgebeeld in het bekende werk van de l'Espinoy (1631, met de zwaan)¹⁵.

Het oude wapen heeft een wel erg merkwaardig helmteken: twee kannen met opengeklapt deksel ondersteboven geplaatst ! Het lijkt wel of de twee leeggedronken kannen ostentatief omgekeerd staan als signaal dat men ongeduldig wacht op bijvulling ... Al lijkt dit erg ongewoon als helmteken, het zou wel eens als 'sprekend' helmteken kunnen bedoeld zijn: in *Drinck(h)a(m/n)* weerklinkt immers 'drink-kan'. De plaatsnaamkunde wijst overigens ook in die richting: de oudste vermelding van de plaatsnaam Drincham, daterend van het jaar 830: *Dagmaringahem*, betekent immers ... plaats waar men drinkt !

De oorspronkelijke familie

Over de oorspronkelijke heren van Drincham voor wat betreft de periode vóór 1300 raadplege men het werk van E. WARLOP¹⁶. Wat wij hieronder geven betreft het 'einde' van de genealogie van de oorspronkelijke heren van Drincham. Daarna volgt de genealogie van de 'nieuwe' heren van Drincham, gezegd van Vlaanderen¹⁷.

¹⁶ E. WARLOP, *De Vlaamse adel vóór 1300*, 3 vols., Handzame, Familia et Patria, 1968, I, pp. 185-186 (nr. 63).

¹⁷ Er bestaat een beperkte fragmentaire genealogie (25-tal personen, 5 generaties) van Drincham in deel II, pp. 687-688 van het werk van J.S.F.J.L. BN DE HERCKENRODE, *Nobiliaire des Pays-Bas et du comté de Bourgogne*, par M. de Vegiano, sr. d'Hove, et neuf de ses suppléments, rédigés et classés en un seul ouvrage, 7 vols., Gent, F. en E. Gyselynck, 1865-68. Dit is echter slordig samengesteld, wat bvb. blijkt uit het feit dat er op twee verschillende plaatsen een Simon van Drincham gehuwd met Joanna de Wissocq in voorkomt... In KBR FM 78 vindt men diverse detailaanvullingen hierop. In KBR FM 68 (nota's verzamelingen Hellin, Vellenaere, Voet) II, fardre *Drincham*, vindt men 12 personen. De gegevens over de eerste familie schijnen niet erg nauwkeurig. Een Jan en Wilhelmine van Drincham, broer en zuster worden er opgevoerd, waarbij Wilhelmine huwde met Jan van Nevele, heer van Schuurvelde en zij twee kinderen hadden: Jan van Nevele, heer van Schuurvelde en Jacoba van Nevele, gehuwd met Jan van Maisnil, heer van Rosimbois. De generatieopbouw lijkt kreupel en is zeker in strijd met authentieke gegevens die uit leenverheffingsrekeningen van de Burg van Veurne kunnen gepuurd worden.

⁹ Bvb. in het 17de-eeuwse genealogisch-heraldisch handschrift Schinckelle: (facsimile in: P. DONCHE e a., *Het Genealogisch-heraldisch Handschrift Schinckelle*, Kortemark-Handzame, 2004), vindt men afbeeldingen op folio's 10v, 11 en 32, maar telkens zonder het wapenschild Luxemburg. Evenmin in het vernoemde zegel van 1447 of in de grafmonumenten van IV.7. Maria of IV.bis. Jacob van Drincham. We vonden geen directe verklaring voor het voorkomen van het wapen Luxemburg: een huwelijksverbintenis van een van Drincham-Luxemburg valt niet te bespeuren. Het lijkt er veel meer op dat het schildje Luxemburg behoort tot bepaalde takken van de familie van Gistel. In de hoofdtak (zie D. SCHWENNICKÉ, *Europäische Stammtafeln: Stammtafeln zur Geschichte der Europäischen Staaten*, Marburg, VII (1979), tafel 96) zijn er drie huwelijksverbintenissen van Gistel-Luxemburg. Maar geen van deze betreft voorouders van de tak der van Gistels, heren van Ekelsbeke (tafel 98), van wie de nieuwe familie van Drinkham langs moederszijde afstamt. In het wapenboek De Coninck komt wel een wapen voor van een Geraard van Gistel met in de linkerbovenhoek een wapenschildje Luxemburg, maar het is onduidelijk waar precies die Geraard in de genealogie te situeren valt.

¹⁰ Voor de zwaan, zie IV.bis Jacob van Drincham en V.bis.2 Jacob van Drincham.

¹¹ J. TH. DE RAADT, *Sceaux armories des Pays-Bas et des pays avoisinants ...* 4 vols., Brussel, Soc. Belge de Librairie, 1898-1903, I, pp. 398-399.

¹² G. DEMAY, *Inventaire des sceaux de la Flandre recueillis dans les dépôts d'archives, musées et collections particulières du Département du Nord*, 2 vols. Paris, Impr. Nat., 1873, I, p. 105 (nr. 804).

¹³ Wellicht is ook deze ridder Jan van Drincham van wie het zegel uit 1347 geïnventariseerd werd in: ROMAN, *Inventaire des sceaux de la collection des Pièces originales du Cabinet des titres de la Bibliothèque Nationale*, Paris, 1909, nr. 4093.

¹⁴ AGSB, Oorkonden abdij Ter Duinen, nr. 2339.

¹⁵ PH. DE L'ESPINOY, *Recherches des Antiquitez et Noblesse de Flandres...*, o.c.

I. – JAN VAN DRINCHAM.

Hij was heer van de dorpsheerlijkheid Drincham in de kasselrij Broekburg. Hij werd meestal gewoon als 'de heer van Drincham' aangeduid. Zijn voornaam leidden we af uit het zegel van 20 april 1370 (zie hoger) met het oude geschaakte wapen dat als randschrift heeft: S. JEHAN.SIRE.DE.DRINCAMS.

Hij bezat evenwel ook nog een hele reeks bezittingen in de kasselrij Veurne. In het leenregister van 1365 van het prinselijk leenhof van de Burg van Veurne vinden we volgende vermeldingen: ¹⁸

- (SB28) Steenkerke: een (hof)stede met 28 gemeten land en een heirnis die 36 Lb. par. per jaar opbracht met 14 achterlenen. In het register staat het oorspronkelijk nog als in bezit van *Jehan Aloud*, maar later doorstreept met erboven geschreven de *he(ere) van Drincham en de he(re)* op zijn beurt doorstreept met erboven *Jacob* [van Drincham]¹⁹.
- (S12) Steenkerke: 12 gemeten land met 7 achterlenen. Zelfde opmerking over de bezitters als hierboven.
- (S22) Steenkerke: 22 gemeten land (achterleen van het hof van Bernard van Bulskamp), oorspronkelijk op naam van *de he(re) van Drincham*, later doorstreept en erboven: *Jacob*.
- (S10) Steenkerke: nog een achterleen van 10 gemeten 2,5 lijnen. Zelfde opmerking over de bezitters als S22.
- (S7) Steenkerke: een achterleen van 7 gemeten land gehouden van Bartholomeus van Zoetenaie. Zelfde opmerking over de bezitters als S22.
- (W75) Wulveringem: een stede met 75 gemeten land in die parochie, 9 gemeten in de Reninghbrouc en in Adinkerke 33 gemeten waarvan de duinen er 11 hadden ingepalmd, met niet minder dan 60 achterlenen. Zelfde opmerking over de bezitters als S22²⁰.
- (B36) Bulskamp: 36 gemeten land waarvan de Moeren (het moerasgebied ten oosten van Veurne) 16 gemeten opgeslokt hadden, eertijds gehouden van heer Bernard van Bulskamp. Zelfde opmerking over de bezitters als S22²¹.

¹⁸ ARA RK 1085a fo 9v, 10, 16, 17v. L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes des Pays et Comté de Flandre. Quartier de Furnes. Coutumes de la ville et châtelainie de Furnes*, 4 vols., Brussel, 1896-1897, dl. IV: *Etat des fiefs relevant de la cour féodale du Bourg de Furnes*, p. 143 kent in 1365 de heer van Drincham nog 25 gemeten, genoemd *cokinne weddinghe*, toe in Steenkerke, maar dit klopt niet: het is pas in 1397-98 dat dit leengoed door de heer van Drincham gekocht werd van Willem de Valuwe en bovendien werd het door hem nog in hetzelfde rekenjaar verkocht aan Geraard Lonis. Pas in 1448-49 komt dit terug in de familie van Drincham.

¹⁹ L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes ...*, IV, o.c., p. 146 (die zeer vaak de bal mislaat in zijn opeenvolgingen van bezitters van leengoederen) geeft volgende bezitters: 1378: diens zoon Jacob, 1398: diens zoon Lodewijk (?), 1418: diens zoon Jan, 1459: diens zoon Jan, 1469: diens dochter Catharina, 1475: haar zuster Margareta, echtgenote van Jan van Heys. De bezitters na 1475 waren niet deze kinderen van de Jan uit 1459.

²⁰ L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes ...*, IV, o.c., p. 200 geeft volgende bezitters: 1378: zijn zoon Jacob. 1385: zijn dochter Margareta van Vlaanderen, gezegd van Drincham, vrouwe van Bambeke, Nieuwerleet, doaurière de Hondecoutre, Capple, Bresmes, echtgenoot van Karel van Scheurveld. 1453: haar neef Jacob van Drincham. 1457: Zijn zoon Simon, 1482: zijn dochter Margareta, echtgenote van N. van Sint-Omaar. De gegevens voor 1385 lijken een amalgaam van allerlei andere gegevens uit latere tijden ...

²¹ L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes ...*, IV, o.c., p. 209 geeft pas voor het jaar 1453 een eerste gekende bezitter: ridder Jan van Drincham.

Samenvattend bezat hij (in de kasselrij Veurne) dus: SB28, S12, S22, S10, S7, W75, B36. Daarnaast bezat hij in de kasselrij Broekburg uiteraard nog de heerlijkheid Drincham.

Hij overleed circa 1378-79.

Hij had volgende kinderen:

1. – Jacob van Drincham.

In het rekenjaar 1378-79 betaalde Jacob van Drincham, bij het overlijden van zijn vader, die genoemd wordt *mijn here* (zonder verdere aanduiding, maar er werd bedoeld: de heer van Drincham) de verhefgelden voor de reeks leengoederen in de kasselrij Veurne, die onder volgende plaatsen werden geïnd²²:

- (P) Pervijze: een *reketiende*
- (SB28) Steenkerke: een stede met 28 gemeten *ende de singerye van eene her-nesse* die 36 pond parisis per jaar opbracht, met 14 achterlenen.
- (S12) Steenkerke: een leengoed van 12 gemeten met 7 achterlenen.
- (S22) Steenkerke: een leengoed van 22 gemeten.
- (S7) Steenkerke: een leengoed van 7 gemeten (een manschip (achterleen) eertijds gehouden van *Baertloot van Zoutena*).
- (W75) Wulveringem: een stede met 75 gemeten met 60 achterlenen waarvan 9 gemeten lagen in de *Rinincbrauc* en (oorspronkelijk) 33 gemeten in Adinkerke, maar waarvan de duinen evenwel 11 gemeten hadden ingenomen zodat er dus maar 22 meer overbleven: ... *xxxij ym(eten) in Adenk(er)ke daer of de dunen af hebben ghewonnen xj ym(eten) dus bluvets xxij ym(eten)*.
- (B36) Bulskamp: (oorspronkelijk) 36 gemeten waarvan de Moeren (het moerasgebied ten oosten van Veurne) 16 gemeten hadden opgeslokt: ... *xxxvj ym(eten) lands daer of de moer af heift ghewonnen xvj ym(eten) dus bluvets xx ym(eten)*, eertijds gehouden van ridder Bernard van Bulskamp.

Men zal bemerken dat S10 hier niet bij vermeld staat. Maar toch moet hij ook dit in bezit gehad hebben, het duikt immers terug op bij Jan van Schuurvelde. Samenvattend bezat hij (in de kasselrij Veurne) dus: P, SB28, S12, S22, S10, S7, W75, B36 en in de kasselrij Broekburg de heerlijkheid Drincham.

Hij moet ook nog een ander leengoed (allicht gekocht) in bezit gehad hebben:

- (V20) Vinkem: 20 gemeten met 18 achterlenen (zie hieronder).

Hij moet op dat ogenblik ook de heerlijkheid Drincham en eventueel andere feodale bezittingen in de kasselrij Broekburg geërfd hebben.

Hij overleed in of voor 1385-86, klaarlijklijk zonder wettige nakomelingen, want al deze Veurnse leengoederen werden geërfd door zijn zuster Wilhelmine.

2.- Wilhelmine van Drincham.

Zij huwde met Jan van NEVELE, heer van Schuurvelde. Meestal wordt hij in Veurnse bronnen geciteerd als Jan van SCHUURVELDE, dus genoemd naar de heerlijkheid Schuurvelde die hij bezat.

²² ARA Rolrekeningen, nr. 1187.

In het rekenjaar 1385-86 werden voor de leengoederen SB28, S12, S22, S10, S7, W75, B36 en V20 afhankelijk van de Burg van Veurne verhefgelden betaald door *Jehan de Sceurveld* (die allicht als kerkelijk voogd optrad voor zijn echtgenote), uit de erfenis van Jacob van Drincham, bij diens overlijden (een precieze aanduiding van de verwantschap met de overledene wordt niet vermeld)²³. Door zijn huwelijk met de laatste erfgename van de oorspronkelijke familie van Drincham kwam deze heerlijkheid in bezit van de familie van Schuurvelde.

In 1395-96 schonk zij, als *Dame Wilgemine fem(m)e et espouse de mons(ieur) Jeh(an) de Drincha(m) ch(evalie)r* het leengoed V20 te Vinkem van 20 gemeten met 18 achterlenen aan een Katelijne, echtgenote van Geraard Lonis (een eventuele verwantschap wordt niet gegeven)²⁴. In 1398 was deze Katelijne, weduwe²⁵. Dat Wilhelmine, echtgenote van een Jan "van Drincham" genoemd wordt, betekent dat haar echtgenoot Jan van Nevele, alias van Schuurvelde via Wilhelmine, erfgename van haar broer, ook de heerlijkheid Drincham bezat, zodat deze zich ook onder de naam *van Drincham* kon voordoen.

Maar later kwam dit leengoed van 20 gemeten in Vinkem vanuit de familie Lonis terug in bezit van de (nieuwe) familie van Drincham: in 1400-1401 werd het bij het overlijden van de weduwe van Geraard Lonis geërfd door hun zoon Jan Lonis. Deze Jan overleed al twee jaar later en zijn zuster Jakemijne, dochter van Geraard was zijn erfgename in 1402-03. Deze Jakemijne Lonis overleed in 1415-16 en haar jongere zuster Johanna Lonis, echtgenote van Boudewijn Barat erfde het²⁶. Wanneer en hoe het van haar overging op de familie van den Houtte is niet uitgemakt, maar in 1448-49 erfde IV. Jan van Drincham dit leengoed van een niet bij voornaam genoemd lid van deze familie (zie verder).

We vermelden nog dat Jan van Schuurvelde nog een zuster Jacquemijne had, die huwde met Jan van MAISNIL, ridder en heer van ROSIMBOS, van wie ze weduwe was in 1403²⁷. In 1366 hadden zij een proces ingespannen bij de grafelijke Audiëntie betreffende de heerlijkheid Schuurvelde in Lotenhulle. Zij eisten, krachtens het recht op verderding, één derde van dit leengoed. De rechtbank besliste dat Jacquemijnes broer Jan van Schuurvelde, naast enkele renten ook het in Aalter gelegen deel van Schuurvelde moest afstaan.

Maar rond 1370 kocht de graaf van Vlaanderen van hen de heerlijkheid Schuurvelde²⁸.

Voorgeslacht van de nieuwe familie van Drincham

De nieuwe familie van Drincham stamt af van een bastaard van de graaf van Vlaanderen:

I. LODEWIJK VAN MALE, graaf van VLAANDEREN.

Hij was de zoon van Lodewijk II van Nevers, graaf van Vlaanderen en Margareta van Frankrijk, geboren op het slot van Male bij Brugge op 29 november 1330 en overleden te Sint-Omaars op 30 januari 1384 (n.s.)²⁹. Hij huwde met Margareta van Brabant en had bij haar slechts één wettige dochter, Margareta van Male, die in 1369 uitgetrouwde werd aan Philips de Stoute, hertog van Bourgondië. Deze volgde in 1384 zijn schoonvader op als graaf van Vlaanderen.

Had Lodewijk van Male slechts één afstammeling bij zijn wettige echtgenote, dan was zijn onwettig nageslacht heel wat talrijker! Toen hij zijn testament opmaakte op de vooravond van zijn overlijden vermeldde hij vijf onder hen expliciet en de overigen met de verzamelomschrijving 'hun broers en zusters'. Niet allen zijn geïdentificeerd, maar zeker waren er minstens zes bastaardzonen en vijf bastaarddochters³⁰. Drie van zijn bastaardzonen zouden evenwel overlijden op éénzelfde dag, 28 september 1396 en ook nog eens heel ver van huis, nl. in Nicepolis (Bulgarije) op een kruistocht tegen de Turken. Deze waren: Lodewijk van Vlaanderen, gezegd *de Haze*, heer van Wessegem, Lodewijk (sic) van Vlaanderen, gezegd *de Fries*, heer van Woestijne en van Praet en Jan van Vlaanderen, gezegd *Zonder Land*.

Deze laatste Jan van Vlaanderen, gezegd Zonder Land had als moeder Petronella de la VAL.³¹ Zijn afstamming volgt hieronder:

II. - JAN VAN VLAANDEREN, gezegd ZONDER LAND.

Jan van Vlaanderen huwde te Atrecht rond 1385-88 met Willemine van Nevele (alias van Schuurvelde), dochter van Jan van Nevele (alias van Schuurvelde) en Wilhelmine

²⁹ D. NICHOLAS & M. VANDERMAESEN, 'Lodewijk van Male', in: *Nationaal Biografisch Woordenboek*, Brussel, VI (1974), kol. 575-585.

³⁰ Al in het midden van zijn regering doken een aantal ervan op aan het hof. De jongere waren bij het overlijden van de graaf nog onder de hoede van Elisabeth van Lichtervelde (wellicht de ongehuwde dochter van Rogier van Lichtervelde, een van de raadsheren van de graaf) op het kasteel van Gosnay (Artesië, Pas de Calais, kanton Houdain). Lodewijk van Vlaanderen, gezegd de Haze was gehuwd met een dame uit de familie Landas; Lodewijk van Vlaanderen, gezegd de Fries, heer van de Woestijne, was gehuwd met Maria van Gistel, waaruit het huis van Vlaanderen, gezegd van Praet afstamde en Jan van Vlaanderen, gezegd Zonder Land, huwde Willemine van Nevele. Twee oudere dochters waren: Margareta van Vlaanderen, gehuwd met de heer van Wavrin en nog een Margareta van Vlaanderen, die abdis was van Petegem in 1414. Voor de overigen citeerde OLIVERIS VREDIUS, *Genealogia Comitum Flandriae*, II, 2de deel, p. 111 en IV, 2de deel, p. 275 nog vier zonen en drie dochters. Een ervan, Pieter overleed voor zijn vader in 1376, een Charles is een vergissing van Vredius, Robrecht kreeg de heerlijkheden van Elverdinge en Vlamertinge en werd burggraaf van Ieper door zijn huwelijk met Anastasia van Oultre, burggravin van Ieper, Victor werd heer van Ursel en Wissegem en huwde Joanna van Gavere-Schorisse. Een derde Margareta huwde eerst Florens van Maldegem en daarna Hector van Voorhoutte en Zeger van Gent. Johanna huwde Theodoor, heer van Hondshoote, Beatrijs huwde Robrecht le Maréchal, kamerheer van de graaf en getuige bij het opmaken van het testament van de graaf. Er waren allicht nog meer bastaardkinderen dan deze elf. Zie graaf P. DE LICHTERVELDE, 'Les Bâtards de Louis de Male', in: *Handelingen van het Genootschap voor geschiedenis te Brugge*, LXXVIII (1935), pp. 48-58, die zelfs op 18 uitkomt ...

³¹ DE HERCKENRODE, *Nobiliaire des Pays.*, o. c., p. 687.

²³ ARA Rolrekeningen, nr. 2911. Deze rekening zit daar niet op zijn plaats. Haar plaats is in het blok 1879-1895, dat rolrekeningen van leenverheffingen van de Burg van Veurne groepeerd voor de periode 19.09.1365-1389. Nochtans zat deze rekening in de 19de eeuw wel in een dergelijk blok toen het oude nummer 2400 droeg ...

²⁴ ARA RK 17561.

²⁵ ARA RK 1085b (leenregister Burg van Veurne 1398) fo 117.

²⁶ ARA RK 17566, 17568 en 17581.

²⁷ KBR FM 68, II.

²⁸ R. OPSOMMER, 'Omme dat leengoed es thoohste dinc van der weerelt'. *Het leenrecht in Vlaanderen in de 14de en 15de eeuw*, 2 vols., Brussel, Alg. Rijkarchief, 1995. pp. 281 en 191.

van Drincham. Voorafgaand aan dit huwelijk werd een huwelijkscontract opgemaakt tussen de ouders van de bruid en hun aanstaande schoonzoon.³² Daarin werd bepaald dat na de dood van haar ouders, Willemine de eigendommen van wijlen **Jacob van Drincham** zou krijgen als huwelijksgift. In afwachting daarvan beloofden de ouders aan Willemine een jaarlijkse dotatie van 300 pond parisis te geven.³³

Door zijn huwelijk zou Jan van Vlaanderen dus ook (na het overlijden van zijn schoonouders) in bezit komen van de heerlijkheid Drincham.

In 1393 werd hij in de leenverheffingsrekening toch reeds als de nieuwe heer van Drincham vermeld maar met nog achterstel van betaling van het leenverheffingsrecht voor twee feodale erfenissen, beide onder Broekburg, de ene van Jacob van Drincham en de andere van Jan van Schuurvelde.³⁴:

- *Messire de Drincham doit de le mort Jaque de Drincham, III plains reliefs gissant en le castelrie de Bourbouch XXX Lb feble monte XXI Lb III s. VI d. fors.*

- *Messire de Drincham doit de le mort Jehan de Sceurevelde III plains reliefs gissant en le castelrie de Bourbouch ... XX Lb feble monte XXI Lb III s. VI d. fors.*

Maar op de rugzijde van de rekening schreef de ontvanger later: *Et mes très chiers singneurs des Comptes plaise vous savoir que la derraine fois que madame de Bourgogne suit en Flandres, me commanda que je ne prinsse point argent de mons. r de Drincham quil doit.* Met andere woorden, Margareta van Male, dochter van de laatste graaf van Vlaanderen schold hem de te betalen som van het leenverheffingsrecht kwijt. De reden ligt voor de hand: het betrof hier immers haar halfbroer, een van de vele bastaards van haar vader.

Uit de tweede vermelding kan afgeleid worden dat in 1393 Jan van Schuurvelde inmiddels overleden was. De heerlijkheid Drincham werd toen wellicht reeds door zijn schoonmoeder afgestaan aan Jan van Vlaanderen, die hiermee zijn weinig benijdenswaardige bijnaam *Zonder Land* voorgoed vaarwel kon zeggen en zich heer van Drincham kon noemen.

Jan van Vlaanderen sneuvelde evenwel kort daarna op 28 september 1396, samen met zijn broers Lodewijk van Vlaanderen, alias *de Haze* en Lodewijk van Vlaanderen, alias *de Fries* te Nicepolis in Bulgarije. Deze veldtocht tegen de Turken, waarin de deelnemers uit Bourgondië (in hoofdzaak ridders) geleid werden door Philips de Stoute's zoon, Jan zonder Vrees, was op een fiasco uitgedraaid. Een flink deel van de Bourgondisch-Vlaamse adel liet er het leven. De rest werd gevangen genomen en kwam pas na forse losgelden vrij. Ook Jan zonder Vrees moest het losgeld van

Philips de Stoute afwachten voor hij de terugreis kon aanvatten...³⁵

Jan van Vlaanderen en Willemine van Nevele (alias van Schuurvelde) hadden volgende kinderen³⁶ :

1. **JAN VAN VLAANDEREN junior**, die volgt onder III.

De familie van Drincham, gezegd van Vlaanderen

III. - JAN VAN VLAANDEREN junior, gezegd van Drincham.

Kort nadat zijn vader te Nicopolis gesneuveld was, werd deze posthuum gelegitimeerd. Jan van Vlaanderen junior erfde toen van zijn vader de heerlijkheid van Drincham.

Kort na 1396 kreeg Jan van Vlaanderen, ook de heerlijkheid Schuurvelde, die tot het domein van de vorst behoorde, in leen van Philips de Stoute, hertog van Bourgondië.³⁷

Schuurvelde was een belangrijk leenhof waarvan veel lenen afhingen, gelegen te Ruiselede, Kanegem, Aalter, Bellem, Lotenhulle, Hansbeke en Poeke. Rond 1370 had Lodewijk van Male, graaf van Vlaanderen de heerlijkheid van Schuurvelde gekocht³⁸ van Jacquemijne van Schuurvelde, echtgenote van Jan van Rosimbos (zie ook hoger). In de daaropvolgende jaren had hij er eerst een andere van zijn bastaardzonen, Lodewijk de Haze, mee beleend. Maar zoals hoger reeds verhaald, sneuvelde deze ook in de slag van Nicepolis en daar hij geen wettige nakomelingen naliet, was Schuurvelde krachtens het recht op bastaardgoed terug in het domein van de vorst gekomen.

Ridder N. (voornaam niet vermeld) van Drincham betaalde in het rekenjaar 1397-98 het verhefgeld voor een leengoed van 25 gemeten te Steenkerke, gekocht van Willem de Valuwe, maar in hetzelfde rekenjaar verkocht hij het evenwel al weer terug aan

³⁵ Na de slag van Kosovo van 1389 hadden de Ottomaanse Turken het grootste deel van de Balkan bezet. Het Byzantijnse (Oost-Romeinse) Rijk was gereduceerd tot Constantinopel en de onmiddellijke omgeving. Hongarije werd het nieuwe grensgebied tussen de Islamitische en Christelijke wereld. 10.000 Bourgondiërs, 5.000 Fransen, 1.000 Engelsen (er was een tijdelijke opschorting van de Honderdjarige Oorlog tussen beide landen), 6.000 Duitsers, een Venetiaanse vloot, maar vooral 60.000 Hongaren trokken in 1396 op tegen de Ottomanen, die een ongeveer even grote legermacht hiertegenover konden stellen. Hoewel de Christelijke legers aanvankelijk de overhand haalden en 35.000 Ottomanen doodden, keerden de kansen later op de dag en werd het Christelijke leger verslagen. Heel wat gevangen genomen ridders werden afgeslacht. Deze slag geldt als de laatste grote 'kruistocht'. Een halve eeuw later (1453) viel ook Constantinopel ten prooi aan de Ottomaanse veroveringsdrang. Bijna 1000 jaar na het West-Romeinse Rijk verdween hiermee ook het Oost-Romeinse Rijk.

³⁶ DE HERCKENRODE, *Nobiliaire des Pays...*, o.c., p. 687 vermeldt nog een tweede zoon: Jacob van Drincham, overleden in Hongarije in 1408.

³⁷ R. OPSOMMER, *Omme dat leengoed...*, o.c., p. 191 noot 111.

³⁸ *Gekocht en niet geconfisqueerd*, zoals minstens sinds 1631 beweerd werd (Ph. DE L'ESPINOY, *Recherches des Antiquitez et Noblesse de Flandres...*, o.c., I, pp. 69-70) en nog steeds in 1965 in: A. VERHOUSTRAETE, *Leenroerig overzicht van Aalter*, Maldegem, 1965, p. 60, in 1975 in: W. VAN HILLE, *La cour féodale de Bourbourg*, 3 vols., Gent, 1975, I, pp. 128-131 (die als 'confiscatie'datum 22 november 1383 geeft en Jan van Schuurvelde een rebel noemt. Reeds rechtgezet maar met nog veel vraagtekens in: L. STOCKMAN, 'De oudste heren van Schuurvelde', in: *Het Land van de Woestijne*, XII (1989), nr. 1-2, p. 27.

³² ADN Lille, Chambres des Comptes, B 421.

³³ KBR FM 38, het grote grafschriftenboek van Veurne en Veurne-Ambacht, I, p. 164 vermeldt evenwel als echtgenote een Willemine van Nevele en met andere ouders: *Jean, b. de Flandres dict sans terre, chevalier, espousa Guillemette de Nevele fille de messire Guillaume chevalier et de dame Guillemette de Halewijn, héritière de Lichtervelde. Il mourut à la bataille devant la ville de Nicepolis en Bulgarie avec ses deux frères, la veille de Sint-Michel 28 septembre 1396.*

³⁴ E. DE COUSSEMAKER, 'Fiefs et feudataires de la Flandre Maritime', in: *Annales du Comité Flamand de France*, XIII (1875-1877), pp. 17-157, p. 147: *Arriérages baillés outre par Laurens du Jardin, des reliefs de Cassel, du bois de Nieppe, de Bourbouch et de Morbeque etc. en l'an IIII XX XIII.*

Geraard Lonis³⁹. Mogelijk is die Geraard Lonis wel dezelfde aan wiens echtgenote Katelijne, Willemine van Drincham in 1395-96 een leengoed te Vinkem van 20 gemeten met 18 achterlenen had geschonken (zie hoger).

In een leenregister van de Burg van Veurne samengesteld in juni-juli 1398 worden vreemd genoeg geen enkele van de leengoederen P, S12, S22, S7, S10, SB28, W76 of B36 vermeld. We weten op basis daarvan dus niet wie er toen eigenaar van was. Maar zeer waarschijnlijk was dit de weduwe van Jan van Nevele (alias van Schuurvelde).

In het rekenjaar 1418-19 betaalde Jan van Drincham, bij het overlijden van *ma dame de Drincham, sa taye* de verhefgelden voor de hierna vermelde leengoederen.⁴⁰ We vermoeden dat met *sa taye* bedoeld wordt: zijn grootmoeder maternel, de weduwe van Jan van Nevele (alias van Schuurvelde), die inderdaad vrouwe van Drincham (uit de oorspronkelijke familie) was. Hieruit blijkt ook dat de kleinzoon van de graaf van Vlaanderen, inmiddels reeds de familienaam van Drincham gebruikte naar de heerlijkheid die hij bezat.

- te Steenkerke: S12, S22, S10 en S7.
- te Veurne-Beosterpoort (wijk die grenst aan Steenkerke): SB28 (van het gemet met de stede werd hier evenwel niet gesproken).
- te Wulveringem, W75.

Dit zijn alle leengoederen, waarvoor Jan van Nevele (alias van Schuurvelde) in 1385-86 zelf leenverhef had gedaan (als kerkelijk voogd van zijn vrouw). Toch moeten ook P en B36 tot die erfenis behoord hebben, want zowel P (de reketiende te Pervijze) als B36, het leengoed te Bulskamp van netto 20 gemeten (36 gemeten min de 16 opgegaan in moeras) duiken verder toch opnieuw op bij de afstammelingen. Voor B36 wordt dit trouwens bevestigd door een leenregister van het prinselijk leenhof Burg van Veurne dat een up-to-date overzicht heeft van de situatie tot/met het afsluiten van de leenverheffingsrekening 1464-65⁴¹. Dan zijn zijn kleinzonen Jan van Drincham en Simon van Drincham respectievelijk eigenaar van S12, S22, S10, S7 en SB28 enerzijds en W75 en B36 anderzijds. Opmerkelijk is dat bij S12, S22, S10 en S7 expliciet gezegd werd dat deze kwamen van een *Jan van Sconevelt* (lees: Schuurvelde).

Jan van Vlaanderen, gezegd van Drincham vergezeld (evenals zijn zoon Jan) in 1421 Philips de Goede op zijn militaire expeditie naar Frankrijk om de moord op zijn vader te wreken (Mons-en-Vimeu, 30 augustus 1421)⁴².

Hij huwde in 1413 met Isabella van GISTEL (*van keel met een keper van hermelijn, vergezeld van drie spoorradertjes van goud*), vrouwe van Buissart, dochter van Geraard, heer van Ekelsbeke (+ 1387) en Margareta van Créquy. Ter gelegenheid van haar huwelijk, erfde haar broer Jan van Gistel, heer van Angest (in Arnèke, N.-Fr.),

Ekelsbeke en Ledringhem, op 20 juni 1413 zijn zuster Isabelle als huwelijksgeschenk aan in de inkomsten van zijn heerlijkheid Angest.⁴³ Zij overleed reeds in 1424.⁴⁴

Zelf moet Jan zeker reeds overleden zijn voor 7 december 1438, mogelijk in 1436 (zie hierna bij zijn zoon Jan).

Jan van Drincham, kleinzoon van de graaf van Vlaanderen, of anders zijn kinderen, moeten dan het nieuwe wapen Drincham aangenomen hebben, samengesteld uit het wapen van Gistel (van keel met een keper van hermelijn) en een vrijkwartier Vlaanderen, verwijzend naar de graven van Vlaanderen.

Zij hadden volgende kinderen⁴⁵:

1. **JAN VAN DRINCHAM**, vervolgt onder IV.

2. **Isabella van Drincham**⁴⁶.

In 1438-39 huwde zij met Ghillebert de LANNOY, van wie zij de derde echtgenote werd. Bij die gelegenheid kreeg zij van haar broer vier *reketienden* te Pervijze (leen-goederen) als huwelijksgeschenk⁴⁷. Zij overleed op 11 februari 1452 (n.s.)⁴⁸. Hun zoon Ghillebert van Lannoy jr. erfde de reketienden van haar moeder waarvoor hij leenverhef deed in het rekenjaar juli 1451-juli 1452⁴⁹.

Ghillebert de Lannoy was heer van Willerwal, Drogen, Beaumont en Wahagnies, zoon van Ghillebert en Catharina van Molembaix. Hij was afwisselend krijgsman, inlichtingenofficier, gezant, hoveling en politiek schrijver en had een heel bewogen leven.

Hij werd geboren in 1386. Op 17-jarige leeftijd, in 1403, streed hij mee tegen de Engelsen op het eiland Wight en ook het jaar daarop nam hij deel aan de volgende militaire expeditie tegen de Engelsen. In 1405-06 maakte hij een pelgrimstocht naar Jeruzalem en het Sint-Katharinaklooster op de berg Sinaï. In 1407 keerde hij naar Spanje terug om te strijden tegen de Moren. In 1408 trad hij in dienst van de Bourgondische hertog Jan zonder vrees als wijnschenker (*échanson*) en streed met hem tegen de Luikenaars. In 1412 streed hij in Frankrijk tegen de Armagnacs. In 1413 reisde hij naar Rusland, waar hij geridderd werd. Hij kwam terug via Pruisen, Bohemen en Oostenrijk. Daarna reisde hij naar Engeland voor een pelgrimstocht,

³⁹ VAN COSTENOBLE, 'Notice sur les seigneuries d'Angest', in: *Annales du Comité Flamand de France*, XVIII (1889-90), pp. 225-247, p. 228. Hij noemt er Jan van Drinkham verkeerdelijk heer van *Schiervelde* (ipv Schuurvelde).

⁴⁴ D. SCHWENNICKE, *Europäische Stammtafeln: ..., o.c.*, VII (1979), tafel 98.

⁴⁵ DE HERCKENRODE, *Nobiliaire des Pays...*, o.c., p. 687.

⁴⁶ J. GAILLIARD, *Inscriptions funéraires et monumentales de la Flandre occidentale avec des données historiques et généalogiques. Arrondissement de Bruges. T I, 1e p., Bruges. Eglise de Sint-Donat, Eglise de Sint-Walburge*, Brugge, Edw. Gailliard, 1861, p. 30.

⁴⁷ ARA RK 17604.

⁴⁸ In (ed.) R. DE SMEDT, *Les chevaliers de l'Ordre de la Toison d'Or...*, op. cit, lezen we overleden 11 feb 1453, in KBR FM 78 11 feb 1451 (1452 n.s.). Deze laatste datum moet de correcte zijn, want in de leenverheffingsrekening van rennenghe 1451 – rennenghe 1452 (KBR FM 52 : leenverheffingsrekeningen uit ADN Lille) leest men dat in dat rekenjaar reeds Guillebert de Lannoy jr. het leenverheffingsrecht betaalde voor vier reketienden hem ten deel gevallen na het overlijden van zijn moeder Isabella van Drincham... 1451 o.s. (1452 n.s.) wordt ook bevestigd daar het grafschrift te Rijsel, *Sint-Maurice*.

⁴⁹ KBR FM 52 (zie hoger).

³⁹ ARA RK 17563.

⁴⁰ ARA RK 17584.

⁴¹ ARA RK 1085 (een convoluut van diverse cahiers van verschillende datum), cahier c, onder Steenkerke en Beosterpoort (Jan) en Wulveringem en Bulskamp (Simon). In tegenstelling tot een nota in 19de-eeuws schrift dat cahier c (op zich ongedateerd), dateert als '*pourrait être légèrement plus récente que 1457*', is het onomstotelijk aan te tonen dat het alle leenverheffingsinformatie tot de rennenghe (tweede week van juli) 1465 verwerkt heeft en niets van de volgende jaarrekeningen.

⁴² SANDERUS, *Flandria Illustrata*, 2 dl.n., Keulen, C. van Egmond (=*fictief adres*), Amsterdam, J. en C. Blaeu, 1641-1644, dl. II. *Auctarium ad tomum primum* (bijlagen bij dl. I, p. 61), pp. 6-9, lijst 15de eeuw (1421) vermeld onder Sint-Winnoksbergen, als *Jean seigneur de Drincham*.

maar werd er gevangen. In 1414 werd hij gouverneur van Compiègne voor Jan zonder Vrees, die hij verdedigde tegen de Fransen. Op de slag van Azincourt (1415) tegen de Engelsen werd hij opnieuw gevangen genomen. In 1416 werd hij gouverneur van het fort van Sluis. Toen Jan zonder Vrees vermoord werd in 1419, zond zijn zoon Philips de Goede hem uit naar Rouen om met de Engelse koning te onderhandelen over een verbond tegen de dauphin van Frankrijk. In 1420 was hij aanwezig op het verdrag van Troyes en ook bij het huwelijk van de Engelse koning Hendrik V met de Franse koningsdochter. In 1421 vertrok hij op missie naar Constantinopel. In 1426 streed hij tegen Jacoba van Beieren. Hij werd gouverneur van Rotterdam en streed te Bouwershaven in 1427. In 1430 werd hij ridder in de Orde van het Gulden Vlies, samen met zijn broers Hugo en Boudewijn. In 1431 voerde hij een diplomatieke missie uit in Schotland en maakte van de gelegenheid gebruik om zijn pelgrimstocht af te maken. Van 1411 deed hij het rustiger aan als ambassadeur en kapitein van Sluis. Hij maakte nog wel een tweede pelgrimstocht naar Jeruzalem. Hij huwde driemaal: eerst met Eleonora d'Esquiennes, vervolgens met Maria (of Joanna) van Gistel, dochter van Jan, heer van Dudzele en Straten en tenslotte met Isabella van Drincham. Hij overleed op 22 april 1462 en werd begraven te Rijsel, Sint-Maurits ⁵⁰, onder volgende grafscript:

Ci gist noble homme Messire Guillebert de Lannoy seigneur de Willerwal, de Tronchiennes, frere et compagne de l'ordre de la Toison d'Or qui trespassa l'an de nostre seigneur 1462 le 22 d'avril et dame Isabeau de Drincham, dame de Willerwal sa très chière bien aymée compagne laquelle trespassa l'an de nostre seigneur 1451 XVI de Febrier. ⁵¹

3. **Anna van Drincham**, religieuze te Flines.

4. **Wilhelmine van Drincham**.

5. **Johanna van Drincham**.

6. **Gillis van Drincham**.

7. **Frans van Drincham**. Hij werd in 1428-29 door de echtgenote van Jordaan Brunen als naaste en oudste erfgenaam aangeërfd in een leengoed van 7,5 lijnen (gemeten?) te Stavele. ⁵² Hij was ook in bezit van een leengoed van 20 gemeten te Wormhoudt, genaamd het *Rytvelt* afhankelijk van het prinselijk leenhof Perron van Sint-Winnoksbergen. ⁵³ We vinden een Frans Drincham uit de kasselrij Sint-Winnoksbergen die in 1421 Philips de Goede vergezelde (evenals zijn vader Jan en broer Jan) naar Frankrijk om de moord op zijn vader Jan zonder Vrees te wreken. ⁵⁴

Hij overleed circa 1458-59. Hij had een dochter:

1. **Lowijse of Livina van Drincham**, huwde met Colaart van WAALSKAPELLE. Zij erfde van haar vader het leengoed van 20 gemeten te Wormhoudt. In 1458-59 betaalde zij het verhefgeld voor een leengoed te Stavele van 7.5 gemeten, geërfd van haar vader⁵⁵. In 1465 werd dit omschreven als *broucx*, afgesplitst uit een stuk van 22 gemeten *broucx* van Willem van Stavele⁵⁶. In 1506-07 schonk zij dit leengoed aan haar dochter Francisca, moeder van Philips van Deurnaghele⁵⁷.

8. **JACOB VAN DRINCHAM**, die volgt onder IV.bis.

IV. – JAN VAN DRINCHAM⁵⁸.

Hij vergezelde (met zijn vader) in 1421 Philips de Goede op zijn militaire expeditie naar Frankrijk om de moord op zijn vader te wreken (Mons-en-Vimeu, 30 augustus 1421)⁵⁹.

In 1438-39 schonk hij aan zijn zuster Isabella, het leengoed P, de reketiende te Pervijze als huwelijksgeschenk⁶⁰. Hiervoor had hij voorafgaandelijk toestemming gevraagd aan de Rijksse Rekenkamer. Deze stuurde op 7 december 1438 een bevelschrift aan de baljuw van Veurne om *Jehan seig(neu)r de Dryncham et de Scuervelt*, oudste zoon van wijlen *Jehan, seign(eu)r de Drincham* te 'onterven' van vier reketienden te Pervijze en Elizabeth van Drincham, zuster van eerstgenoemde er in aan te erven in *avancement* van haar huwelijk met Guillebert van Lannoy, heer van Willerwal en Drongen. Op 24 februari 1439 (n.st.) werd de waarde van de reketienden geschat op 90 pond⁶¹.

In het rekenjaar 1448-1449 betaalde hij het verhefgeld voor volgende leengoederen⁶²:

- (S25) Steenkerke: 25 gemeten, geërfd bij het overlijden van de vrouwe van den Houtte (zonder vermelding van verwantschap, een gelijk deel van 25 gemeten te Steenkerke werd van dezelfde persoon geërfd door een Jan Lonis).
- (V20) Vinkem: 20,5 gemeten, geërfd van dezelfde⁶³.

⁵⁵ KBR FM 52 (zie hoger). Genaamd *de groote bailli in den Oosthouc* (L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes...*, o.c., IV, p. 288)

⁵⁶ ARA RK 1085c fo 167. Dit stuk van 22 gemeten *broucx* vinden we inderdaad in 1450-1451 geërfd door Willem van Stavele van zijn vader Willem en in 1430-31 geërfd door (de laatstgenoemde) Willem van Stavele van zijn vader (die ook alweer heette:) Willem. (KBR FM 52 en ARA RK 17597)

⁵⁷ ARA RK 17654. Zij hadden inderdaad een dochter Francisca van Waalskapelle, die huwde met Lodewijk de Deurnaghele, heer van Zegershove en Vroylant, schepen van het Vrije in 1478, burgemeester van commune van het Vrije in 1480, baljuw van Sint-Winnoksbergen, overleden op 28 juli 1482 en begraven te Houtkerke (J.-J. Gailliard, *Bruges et le Franc*, o.c., III, p. 89-90).

⁵⁸ KBR FM 68 portefeuille II, Drincham, vermeldt dat hij oudste zoon was, heer werd van Schuurvelde in 1419, van Drincham in 1436 en van Alonshove in 1457. Als wapen droeg hij het wapen Gistel (van keel met een keper van hermelijn), gebroken met drie meerltjes van sabel en met een vrijkwartier Vlaanderen. Maar het is duidelijk dat hier vader en zoon Jan door elkaar gehaald worden: 1419 heeft betrekking op de vader. Dat de zoon in 1436 de heerlijkheid Drincham erfde is goed in overeenstemming met de zekerheid dat de vader reeds voor december 1438 overleden was.

⁵⁹ SANDERUS, *Flandria Illustrata*, 2 dln., o.c., dl. II. *Auctarium ad tomum primum* (bijlagen bij dl. I, p. 61), pp. 6-9, lijst 15de eeuw (1421) vermeld onder Broekburg, als *Jean de Drincham*.

⁶⁰ ARA, RK 17604.

⁶¹ KBR FM 55bis, analyses Kwitanties van de Rijksse Rekenkamer.

⁶² KBR FM 52, op basis van leenverheffingsrekeningen bewaard in het ADN te Rijsel, die het hiaat 1448-68 in de reeks in ARA RK dichten.

⁶³ In een leenregister van 1465 (ARA RK 1085 fo 184) omschreven als een stede met 20,5 gemeten land en met nog 18 manschepen (achterlenen).

⁵⁰ (ed.) R. DE SMEDT, *Les chevaliers de l'Ordre de la Toison d'Or au XVe siècle. Notes bio-bibliographiques*, Bern-Frankfurt-Wien-Paris, Peter Lang, 1ste ed. 1994, 2de ed. 2000, p. 26-29 (nr. 12).

⁵¹ KBR FM 42, farde B (Furnes) 101 (Drincham de Flandres).

⁵² ARA RK 17595. Er staat wel degelijk *lijnen*, in 1458-59, 1465 en 1506-07 evenwel *gemeten*...

⁵³ W. VAN HILLE, *La cour féodale du Perron de Bergues*, o.c., p. 129.

⁵⁴ SANDERUS, *Flandria Illustrata*, o.c., dl. II. *Auctarium ad tomum primum* (bijlagen bij dl. I, p. 61), pp. 6-9, lijst 15de eeuw (1421), vermeld als *Francois Drincham*..

We vermoeden dat deze vrouwe van den Houtte, weduwe was van een Jan Lonis, omdat in het leenregister opgemaakt in juli 1465, voor het leengoed te Vinkem staat dat dit komt van een Jan Lonis (en ook dat het naast de 20,5 gemeten ook nog 18 achterlenen omvatte).

Dit leengoed te Vinkem werd door de Veurne kroniekschrijver Pauwel Heinderycx in de 17de eeuw het *Hof van Scheurvliet* genoemd, gelegen zuid oost van de kerk met een foncier van 20 gemeten 2 lijnen (een lijn = 1/3de gemet), waarvan 18 achterlenen gehouden waren. In de 17de eeuw was er nog een hoge mote te zien met een ringgracht er om heen⁶⁴. Mogelijk is de naam *Scheurvliet* wel een verbastering van Schuurvelde. Jan van Drincham werd immers ondubbelzinnig *seig(neu)r de Dryncham et de Scuervelt* genoemd in 1438. Heeft hij mogelijk zijn intrek genomen te Vinkem en werd zijn stede daarom naar Schuurvelde, het Hof van Scheurvliet genoemd ?

Het leengoed van 25 gemeten te Steenkerke wordt evenwel niet vermeld in dat leenregister 1465, maar toch is zijn dochter Bonnette er later de bezitster van.

Anderzijds staan in dat leenregister 1465 wel op naam van Jan van Drincham, te Steenkerke, de leengoederen S12, S22, S10, S7 en in Steenkerke-Beoosterpoort het leengoed SB28. Daarbij wordt expliciet vermeld dat deze kwamen van *Jan van Sconevelt* (lees: Jan van Schuurvelde). In een ander leenregister (1459 of eerder) wordt hij eveneens vermeld, als *mher Jan van Drincgham*, als bezitter van de leengoederen S12, S25, S22, S10, S7, SB28 en V20.

We vinden een Jan van Drincham, die in het rekenjaar 1454-55 een leengoed van 10 gemeten te Steenkerke verkocht aan Michiel Lotin⁶⁵. In een leenregister van 1466 heet het echter dat Michiel Lottin dit leengoed, genaamd het *Valckeleen*, gekocht had van Isabella van Gistel, vrouwe van Drincham (Jans moeder)⁶⁶.

Hij was zeker heer van de heerlijkheid Drincham in de kasselrij Broekburg. Hij wordt immers expliciet *heer van Drincham* genoemd in 1469-70 in de rekeningen waarin de leenverheffingen van zijn kinderen Jan, Bonnette, Philips en Kathelijne opgetekend staan en nog ook als ridder en *heer van Drincham* vernoemd bij het overlijden in 1475 van zijn dochter Margareta.

Hij bezat in 1458 in de kasselrij Broekburg volgende leengoederen:

Gehouden van het prinselijk leenhof *Het Ghyselhuys*:

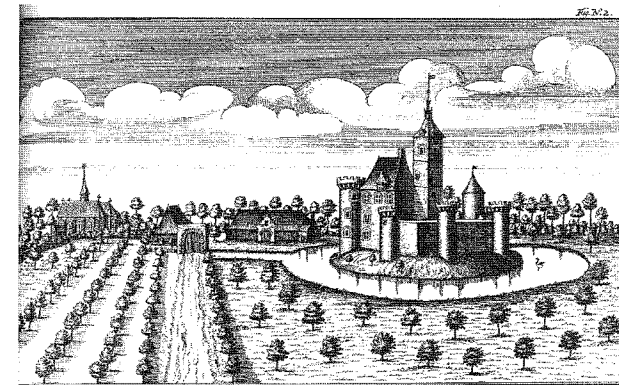
⁶⁴ Pauwel HEINDERYCX (1633-1687), *Annalen van Veurne. Beschrijving der prochieën en leenhoven*, uitgegeven door Heemkring Bachten de Kupe in Dokumenten Nr. 3/V.-1, Nieuwpoort, okt. 1964, p. 62.

⁶⁵ KBR FM 52 (zie hoger); L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes ...*, IV, o.c., p. 136 vermeldt als bezitters van het leengoed van 10 gemeten 57 roeden, genoemd het *Valckenleen* onder Steenkerke, ten oosten van de Lovaart (het kanaal Lo-Veurne) in 1408 een *Joanna, dochter van Jan van Sconevelt, echtgenote van N. van Gistel van Drincham*, in 1456 haar dochter Isabella en in 1457 Michiel Lottin door koop. Hier worden duidelijk nogal wat namen door elkaar gehaspeld...

⁶⁶ ARA RK 1085g, een leenregister van 1466.

- de ammanij van Drincham: het ammanschap van Drincham, een geinfeodeerd ambt met bevoegdheid in de parochies van Drincham (volledig), Looberghe, Eringhem en Merckeghem (voor de delen die onder de keure van de kasselrij Broekburg vielen, dus met uitsluiting van de delen die onder heerlijkheden met hoge justitiemacht vielen)⁶⁷
- Drincham: de heerlijkheid van het neerhof van het kasteel van Drincham (een leengoed van 225 gemeten rondom de kasteelmote, dus zonder de mote en het kasteel zelf).

Volgens een beschrijving van het einde van de 15de eeuw, opgemaakt door zijn zoon Jan, telde die heerlijkheid van Drincham in bezit van de heren van Drincham oorspronkelijk 836 gemeten. Daarvan werden op dat ogenblik nog slechts 225 gemeten overgehouden voor bewerking en voor het onderhoud van het kasteel. 80 gemeten ervan lagen in een gehucht genaamd *Holland* in de parochie Eringhem en de rest omheen het kasteel van Drincham. De sterke inkrimping kwam voort uit eerdere schenkingen van 452 gemeten aan allerlei personen in ruil voor renten in penningen, tarwe, haver, kapoenen, hennen, boter, kaas en andere producten, wat per jaar een som van 230 pond opbracht. Nog eens 158 gemeten waren in leen gegeven geworden in 33 achterlenen (in Drincham, Eringhem, Looberghe, Bollezeele en Pitgam). Naast het kasteel en het neerhof behoorden er nog vier pachthoven tot die heerlijkheid⁶⁸

Castellum de Drincham
Het kasteel van Drincham en het neerhof in de 17de eeuw
(uit Sanderus, *Flandria Illustrata*, 1641-1644)

- Eringhem: een leengoed van 32 gemeten gelegen in het noorden van dit dorp waarop diverse huizen stonden⁶⁹.
- Merckeghem: de heerlijkheid "*de Gheere*", gelegen langsheen de Colme, bestaande uit een erfelijke rente, een visserij in de Colme, de *overdrach* (inrichting om boten over te trekken over een waterniveaverschil heen), een haverrente en twee of drie achterlenen (5, 1 en 10 gemeten)⁷⁰

⁶⁷ G. DUPAS, *Seigneuries ... Bourbourg*, o.c., pp. 154-155.

⁶⁸ G. DUPAS, *Seigneuries ... Bourbourg*, o.c., pp. 156-158.

⁶⁹ G. DUPAS, *Seigneuries ... Bourbourg*, o.c., pp. 164-165.

⁷⁰ G. DUPAS, *Seigneuries ... Bourbourg*, o.c., pp. 176-177.

Gehouden van het leenhof Wythof te Looberghe:

- Drincham: de mote van het kasteel van Drincham: dit leengoed was dus de mote waarop het kasteel zelf was gebouwd ⁷¹.

Hij huwde met Isabella van BERNIEULLES ⁷², tweede dochter van Jan, heer van Bernieulles en Adèle van Abbeville. Zij overleed in 1480⁷³.

Hij overleed circa 1469-70.

Zij hadden volgende kinderen:

1. **JAN VAN DRINCHAM**, die volgt onder VI.

2. **Bonnette van Drincham.**

Na het overlijden van haar vader in 1469-70 erfde zij het leengoed: S25: de stede met 25 gemeten te Steenkerke⁷⁴.

In 1478-79 erfde zij van haar nicht N. van Heys, dochter van Jan van Heys (en van haar zuster Margareta van Drincham), V20: het leengoed te Vinkem met 20,5 gemeten⁷⁵. Zij huwde met Jan van VERTAINING, graaf van Faukenberge, van wie ze geen kinderen naliet⁷⁶.

Zij overleed circa 1492-93 en zonder nakomelingen, gezien een andere niet bij voornaam genoemde zuster, gehuwd met Pieter de Crane [en dus bijgevolg: Francisca] deze leengoederen erfde⁷⁷.

3. **Philips van Drincham.**

Na het overlijden van zijn vader in 1469-70 erfde hij volgende leengoederen: S22, S7 en S10, alle te Steenkerke, resp. 22, 7 en 10 gemeten groot⁷⁸. Wellicht erfde hij ook van zijn vader de heerlijkheid Schuurvelde. In 1470 werd hij opgetekend in een lijst van leenhouders van de Burg van Veurne waaraan een militaire dienst verschuldigd was: het betrof een stede en 29 gemeten grond, waarvoor hij een strijder te voet diende te leveren⁷⁹.

Hij overleed circa 1497-98 en zonder nakomelingen, gezien een andere niet bij voornaam genoemde zuster, gehuwd met Pieter de Crane [en dus bijgevolg: Francisca] deze drie leengoederen te Steenkerke erfde⁸⁰.

We vinden een Philips van Drincham, heer van Schuurveld, die overleed zonder wettig nakomelingschap, waardoor de heerlijkheid van Schuurvelde, die niet van

een kasselrijleenhof maar rechtstreeks van de graaf zelf werd gehouden, daarom daarna opnieuw toeviel aan de graaf van Vlaanderen (toen hertog Philips de Goede van Bourgondië). ⁸¹ Ook in rekeningen van de baljuw van Bellem en Schuurvelde van 1471-72 staat vermeld dat Jan van Drincham (Philips vader), de heerlijkheid Schuurvelde slechts ten persoonlijke titel in bezit had⁸². Wellicht betekent dit dat als men een dergelijk leengoed niet kan doorgeven aan een kind, het terug naar de graaf van Vlaanderen gaat. Het moet wel om dezelfde gaan⁸³.

4. **Kathelijne van Drincham.**

Na het overlijden van haar vader in 1469-70 erfde zij V20: het leengoed te Vinkem, de stede met 20,5 gemeten en 18 achterlenen⁸⁴.

Op de een of andere manier (er is geen leenverheffing voor te vinden) moet dit leengoed voor 1475-76 overgegaan zijn op haar jongere zuster Margareta (want toen deze laatste zelf overleed ging het over op haar dochter). Wellicht overleed Kathelijne tussen dus 1469-70 en 1475-76 zonder nakomelingen of anders schonk zij het aan haar jongere zuster. Zij huwde met Colaard van RENNEAUVILLE⁸⁵.

5. **Margareta van Drincham.**

Zij huwde Jan, heer van HEYS. Zij overleed circa 1475-76 als dochter van Jan, die toen ridder en heer van Drincham werd genoemd. Bij haar overlijden, leefde haar echtgenoot nog. Toen erfde hun dochter N. van Heys het leengoed V20 te Vinkem, de stede met 20,5 gemeten en 18 achterlenen⁸⁶. Deze dochter overleed zelf circa 1478-79 en allicht zonder broers of zusters of nakomelingen, want het werd geërfd door haar tante Bonnette van Drincham⁸⁷.

6. **Francisca van Drincham**⁸⁸.

Na het overlijden van haar zuster Bonnette in 1492-93 erfde zij V20, het leengoed te Vinkem van 20,5 gemeten, het *Hof van Scheurvliet* dat van haar vader eerder op haar oudere zusters Kathelijne en Margareta was overgeërfd. Tevens erfde zij toen van Bonnette ook het leengoed S25 te Steenkerke van 25 gemeten⁸⁹.

⁷¹ G. DUPAS, *Seigneuries ... Bourbourg*, o.c., pp. 240-241.

⁷² Er bestaat een dorp Bernieulles in Noord-Frankrijk, Dépt. Pas-de-Calais, ten noordoosten van de badplaats Le Touquet-Paris-Plage.

⁷³ DE HERCKENRODE, *Nobiliaire des Pays...*, o.c., p. 687.

⁷⁴ ARA RK 17618.

⁷⁵ ARA RK 17627.

⁷⁶ DE HERCKENRODE, *Nobiliaire des Pays...*, o.c., p. 687.

⁷⁷ ARA RK 17640.

⁷⁸ ARA RK 17618.

⁷⁹ RAB, KV, Leenhof 142 fo 4.

⁸⁰ ARA RK 17645.

⁸¹ R. OPSOMMER, '*Omme dat leengoed...*', o.c., p. 191. Op p. 331 vermeldt de auteur dat Schuurvelde samen met nog drie kleinere lenen in Lotenhulle werden *ghesuccedeert in den buuc* [= toegevalen aan] *van mijnen voornomden gheduchten heere*. In tegenstelling tot p. 191 noemt de auteur hier de persoon die kinderloos overleed en tengevolge waarvan Schuurvelde terug aan de graaf toeviel: Jan van Drincham en noemt hem een wettige zoon van Jan zonder Land. Maar dit is een persoonsverwisseling: deze laatste, Jan van Vlaanderen jr., heer van Drincham had wel degelijk een nageslacht en overleed véél vroeger.

⁸² ARA RK 13661 fo 1v; zie ook fo 3v voor een leenrente uitbetaald aan de vrouw en kinderen van Drincham, waarmee de weduwe en kinderen van Jan van Drincham bedoeld worden.

⁸³ R. OPSOMMER schrijft op pp. 191 en 331 dat dit terugkeren van Schuurvelde in de schoot van de graven van Vlaanderen gebeurde omstreeks 1470, maar verwijst hiervoor ARA RK 1091 fo 68r-69v, maar dat is een leenregister opgemaakt in 1503-04 ...

⁸⁴ ARA RK 17618.

⁸⁵ DE HERCKENRODE, *Nobiliaire des Pays...*, o.c., p. 687.

⁸⁶ ARA RK 17624.

⁸⁷ ARA RK 17627.

⁸⁸ Over haar, haar onmiddellijke verwanten en voorouders, zie vooral: A. MERGHELYNCK, *Le fief-manoir, dit "le Château de Beauvoorde" à Wulveringhem (1408-1900)*, 2 vols., Brugge, 1900-1901, pp. 97-98 (genealogie de Crane).

⁸⁹ ARA RK 17640.

Na het overlijden van haar oudere broer Philips van Drincham in 1497-98 erfde zij zijn drie leengoederen S22, S7 en S10, alle te Steenkerke, resp. 22, 7 en 10 gemeten groot⁹⁰. In 1524-1525 verkocht zij 10 gemeten leengrond in Steenkerke (allicht S10) aan Maarten de Juede. In hetzelfde rekenjaar kocht Frans de Crane van Francisca van Drincham, zijn moeder, 20 gemeten 2 lijnen in Vinkem (dit is V20)⁹¹.

Zij huwde met Pieter de CRANE, zoon van ridder Omaar, schepen-keurheer van de kasselrij Veurne en Joanna van Belle.⁹² Zoals zijn vader was ook hij schepen-keurheer van de kasselrij Veurne in 1495-96, 1496-97, 1497-98, 1498-99, 1499-1500 en 1500-01 als 6de of 5de schepen op 18⁹³.

Francisca van Drincham huwde een tweede maal met Ameyts (= Amedée) d'ESNE⁹⁴.

In oktober 1515 diende deze als echtgenoot van Francisca van Drincham een denombrement in voor de leengoederen S25: 25,5 gemeten in Steenkerke in diverse stukken, genaamd *Cockyne Weddinghe*, bestaande uit een hofstede en V20: 20,5 gemeten in Vinkem, bestaande uit een hofstede met 14 achterlenen (die alle met hun gebruikers opgesomd staan en gelegen waren meestal in Vinkem, maar ook in Izenberge, Eggewaartskapelle en Sint-Catharinakapelle)⁹⁵.

Zij overleed circa 1531-1532, want in dat rekenjaar betaalde Frans de Crane, het leenverhef voor zijn erfenis na het overlijden van zijn moeder die genoemd werd *Francisca van Vlaanderen, gezegd van Drincham*, voor een leengoed van 28 gemeten in Steenkerke (allicht wordt bedoeld: S25: de stede met de 25 gemeten), alsook nog in Steenkerke 12 gemeten, genaamd *het Alontshof* met 36 achterlenen in Steenkerke⁹⁶. Op welke manier dit laatste leengoed in bezit van Francisca van Drincham kwam valt niet te lezen in de leenverhefrekeningen en evenmin wat er na het overlijden van Francisca van Drincham gebeurde met haar leengoed van 22 gemeten te Steenkerke.

7. Maria van Drincham.

Zij huwde met Montfranc AKET, ridder van Jeruzalem, zoon van Jan en Petronella van der Gracht. Hij overleed op 28 juni (Sint-Pietersavond) 1487, zij op 25 november (Sint-Katharinadag) 1466. Beiden werden begraven in de kerk van Houtem onder een grafsteen die twee figuren voorstelde: de man in volle wapenuitrusting, gekleed met een wapenrok en met lange sporen met links van hem een zwaard en

rechts een steunblokje (*miséricorde*). Zijn handen waren gevouwen en omklemden een patriarchaal kruis, zijn voeten rustten op een dier (hondje ?). De vrouw was gekleed in een lang gewaad met ceintuur met een beurs aan haar zijde, met een wijde mantel en een puntig hoofddekse (*hennin*). Haar voeten rustten op een hond met een halsband met belletjes.

Boven het hoofd van de man was een geheld wapenschild: *van hermelijn met drie ruiten van keel [schuinbalksgewijs], de eerste en de derde beladen met een schelp van goud, de middenstem met een ster met zes punten van goud* (Aket) (daarna volgt de beschrijving van het helmteken). Boven de vrouw was een engel afgebeeld, die met een gordelkoord een ornamentele spandoek ophield, waarop een wapen: *van keel met een keper van hermelijn met een vrijkwartier met het wapen van Vlaanderen* (Drincham). Boven deze figuren waren, geknield, vier zonen en drie dochters afgebeeld.

Op elke hoek waren wapenschilden: (heraldisch) rechts boven: *Aket*, rechts onder: *van zilver met een keper van keel, beladen met een schildje van goud, met een schuinkruis van keel, en met drie meertjes van sabel geplaatst 2, 1*; (heraldisch) links boven: *Drincham*, links onder: *gevierendeeld, in 1 en 4 van goud met een ankerkruis van keel* (dit is Berneuilles), *in 2 en 3 van zilver met drie schildjes van keel, geplaatst 2, 1*, en met volgende grafschrift:

Hier lighet Mer Monfra(n)t Acket, rudder va(n) Hierusale(m) sheer Jan Ackets zeune, die starf int iaer M.CCCC.LXXXVII up Sint-Pieters avont. – Hier leghet vrouwe Marie va(n) Vlandre Mer Jans va(n) Vlandres gheseit Drincham, dochter, Monfrants wijf was, die starf int iaer M.CCCC.LXVI up Sinte-Cateline dach.

De bron hiervoor is een grafschriftenboek van Veurne en Veurne-Ambacht, dat nog vermeldt dat de samenstellers ook een oud handschrift van de Veurnse Sint-Niklaasabdij raadpleegden, samengesteld door een geestelijke van deze abdij, Joos van Gistel en waar deze schreef (fol. 20): *Montfrant Acquet fs Jan ende van Peronne vander Gracht, trauwde Marie van Vlaendren gheseit Drincham, fa Jan ende van Isabeau de Bernieulles. Desen Jan was soone van Jan ende van Isabelle van Ghistelles; welken lesten sone was van Jan gheseit sonder aerde, derden bastaerde sone van Lodewijc van Male, grave van Vlandren. Hi was ghetrauwte met Willemine de Nevele, vrouwe van Drincham. Zelf voegden de samenstellers er nog aan toe: V. registre des orphelins, nommé antiquus, commencé en 1484, articulo Houthem, fol. 10⁹⁷.*

Vermoedelijk is het deze Jan, heer van Drincham, die een natuurlijke dochter had bij Joanna NARS:

⁹⁰ ARA RK 17645.

⁹¹ ARA RK 17673.

⁹² A. MERGHELYNCK, *Le fief-manoir*, ..., o.c., p. 97.

⁹³ P. DONCHE, *Schepenen-Keurheren van Veurne-Ambacht. Naamlijsten van 1240 tot aan de unie met de schepenbank van de stad in 1586, aangevuld met de namen van baljuws en krikhouders*, Berchem, 2006.

⁹⁴ DE HERCKENRODE, *Nobiliaire des Pays-Bas*, ..., o.c., p. 687.

⁹⁵ ARA RK 1087, leenregister; KBR FM 55bis, analyse van denombrementen van de Wetachtige Kamer van Vlaanderen, Steenkerke, nr. 958; DE RAADT, *Sceaux*, ..., o.c., p. 436 citeert de indieners van het denombrement: Ameyd d'Esne, echtgenoot van Francisca van Vlaanderen, gezegd Drincham.

⁹⁶ ARA RK 17679. Volgens L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes*, ..., IV, o.c., p. 145-146 hoorde het blok van 28 gemeten bij het Alonshof (12 gemeten met 36 achterlenen).

⁹⁷ KBR FM 38, II pp. 318-320. Zelfde beschrijving ook in L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes*, ..., IV, o.c., pp. 140-141. Het genealogisch handschrift Schinckelle vermeldt eveneens Montfrant Aket, zoon van Jan en Petronella van der Gracht, zie P. DONCHE e.a., *Het Genealogisch-heraldisch Handschrift Schinckelle*, o.c., fascimile, fo 34v-35. Daar wordt vermeld dat beide Ackets tot de magistraat van Veurne-Ambacht behoorden. We vinden inderdaad Jan Aket, schepen-keurheer van Veurne-Ambacht in 1420, 1421, landhouder van de wet in 1422 en terug schepen in 1425, 1427, 1431, 1433, 1435 en 1442 en Montfrant Aket in 1461, 1465 en 1466.

8. **Joanna van Drincham**, gewettigd bij akte van legitimatie door de hertog van Bourgondië in 1470⁹⁸.

VI. – JAN VAN DRINCHAM.

Na het overlijden van zijn vader erfde hij volgende leengoederen, waarvoor hij in 1469-70 de verhefgelden betaalde:

S12: het leengoed te Steenkerke van 12 gemeten met 7 achterlenen en
SB28: de stede te Veurne-Beoosterpoort (Steenkerke) met 28 gemeten en een opbrengst van 36 pond parisis per jaar.

Hij werd ook heer van Drincham na het overlijden van zijn vader. Hij bezat dan ook

- te Drincham:
  - het leengoed de ammanij van Drincham,
  - het neerhof van het kasteel van Drincham (225 gemeten).
  - de mote en het kasteel van Drincham.
- te Eringhem: het leengoed Couthof van 32 gemeten.
- te Merckeghem: de heerlijkheid De Gheere.

In een denombement dat hij einde 15de eeuw van de heerlijkheid Drincham opmaakte klaagde hij dat de pachthoven die er bij hoorden hem aan onderhoud veel geld kostten, in het bijzonder in het laatste jaar omwille van de grote schade die de storm en windvlagen er aangericht hadden: *sur laquelle seignourie il me fault entretenir la bassecourt de Drincam et quatre censes qui coustent gramment a entretenir, et par especial ceste année pour le grand domaige que a fait le tempeste et vent comme chascun scet ...*⁹⁹.

In 1470 werd hij opgetekend in een lijst van leenhouders van de Burg van Veurne waarvan een militaire dienst verschuldigd was: het betrof een stede en 40 gemeten grond te Veurne-Beoosterpoort, waarvoor hij een strijder te voet diende te leveren¹⁰⁰.

Wellicht huwde hij Isabella van Sint-OMAARS.

Hij overleed circa 1481-82.

Hij had volgende kinderen:

1. **Judoca van Drincham.**

In 1481-82 betaalde een Karel de Valuwe, als haar bedienend man, het verhefgeld voor volgende leengoederen, die zij erfde bij het overlijden van haar vader:

⁹⁸ C. DEHAISNES, *Inventaire sommaire des Archives départementales antérieures à 1790: Nord: archives civiles, série B: Chambre des comptes de Lille. Tome 3*, Lille, Danel, 1877. (Nos 1681 à 1841), p. 20, col. II van 1470 verwijzend naar ADN, Chambre des comptes, Registre des chartes. 1470 is het jaar van overlijden van de heer van Drincham, wettigingen van natuurlijke kinderen grepen nogal eens plaats kort na het overlijden van de natuurlijke vader. Zie ook W. VAN HILLE, *Inventaire des lettres de légitimation ...*, Kortemark-Handzame, Familia et Patria, 1979, p. 188, hier vermeld als in *maart 1469*, maar dit is in oude jaartijl, dus maart 1470 (n.s.), uit: ADN, register van de Audientie, van 1 januari 1469 (1470 n.s.) tot 31 december 1470, fo 23.

⁹⁹ G. DUPAS, *Seigneuries ... Bourbourg, o.c.*, p. 158.

¹⁰⁰ RAB, KV, Leenhof 142 fo 4.

- SB28: te Veurne-Beoosterpoort: de stede met 28 gemeten land en een heirnis met opbrengst van 36 pond parisis per jaar. Opmerkelijk is dat hier ook terug bij vermeld wordt dat daar ook 14 achterlenen bij hoorden, iets wat in 1378-79 en 1385-86 vermeld werd, maar niet in 1418-19 of 1469-70.
- S12: het leengoed van 12 gemeten met 7 achterlenen dat hier nu evenwel ook onder Veurne-Beoosterpoort geregistreerd werd (grenzend aan Steenkerke).

In de kasselrij Broekburg erfde zij van haar vader:

- te Drincham:
  - het leengoed de ammanij van Drincham,
  - het neerhof van het kasteel van Drincham (225 gemeten).
  - de mote en het kasteel van Drincham.
- te Eringhem: het leengoed Couthof van 32 gemeten.
- te Merckeghem: de heerlijkheid De Gheere.

In 1517 was zij weduwe van ridder Antonius de JAUCHE (van GETE), heer van Mastaing, die overleed voor zijn vrouw, dus voor 1534-1535.

Zij overleed circa 1534-1535. In dat rekenjaar betaalde Gabriel de Jauche, gezegd van Mastaing, heer van Drincham, bij overlijden van de weduwe douairière de Mastaing, zijn moeder [Judoca van Drincham dus], het verhefgeld voor twee leengoederen te Beoosterpoort, een van 28 gemeten en een van 12 gemeten. Het leengoed van 12 gemeten werd hierbij terug onder Steenkerke gerangschikt, en opmerkelijk, werd nu vermeld met 36 achterlenen en een naam: het *Alontshof*¹⁰¹.

Over dit Alontshof schrijft de 17de-eeuwse kroniekschrijver Pauwel Heinderycx dat het ver noordwest van de kerk gelegen was. Het foncier mat 28 gemeten met daarop een behuisde hofstede en telde 36 achterlenen. De eigenaar in 1540 noemt hij *Gabriel de Jaussen heere van Mersdam*¹⁰².

Maar in 1551-1552 kwam Francisca de Jauche, gezegd van Mastaing, een zuster van Gabriel de Jauche, in bezit van die beide leengoederen door naasting. Dit betekent dat Gabriel deze leengoederen had verkocht, maar dat zijn zuster de verkoop ongedaan maakte en het kooprecht zelf opeiste. Volgens het feodale erfrecht kon men inderdaad een verkoop ongedaan maken als men kon aantonen nauwer verwant te zijn met de verkoper dan de koper. In de verhefrekening worden ze beide in Beoosterpoort gesitueerd (28 gemeten en het Alonshof met een aantal achterlenen groot 12 gemeten 2 lijnen)¹⁰³.

Aan wie Gabriel de Jauche ze aanvankelijk verkocht wordt niet vermeld, maar een zelfde scenario voltrok zich voor de feodale bezittingen in Broekburg, dus was de koper mogelijk dezelfde: In 1551 verwierf Lodewijk van Vlaanderen, heer van Praet (overigens een afstammeling van een andere bastaardzoon van Lodewijk van Male) de ammanij, het neerhof, de mote en het kasteel van Drincham, alsook de leengoederen in Eringhem en Merckeghem door koop,

¹⁰¹ ARA RK 17682.

¹⁰² P. HEINDERYCX, *Annalen van Veurne. Beschrijving ...*, o.c., pp. 59-60.

¹⁰³ ARA RK 17699.

maar Gabriels zuster Francisca de Jauche, alias de Mastaing naaste deze bezittingen¹⁰⁴.

Enkele jaren later evenwel overleed deze Francisca de Jauche en blijkbaar zonder nakomelingen want haar feodale erfgenaam was ... terug haar broer Gabriel de Jauche ! In het rekenjaar 1555-56 betaalde hij de verhefgelden voor twee leengoederen, beide in Steenkerke gesitueerd, resp. 12 gemeten (het Alonshof met 35 of 36 achterlenen) en 28 gemeten¹⁰⁵. Hetzelfde gebeurde met de bezittingen in de kasselrij Broekburg. Gabriel de Jauche overleed circa 1560-61 en deze twee leengoederen en de bezittingen in de kasselrij Broekburg gingen nu over naar ridder Maximiliaan Vilain, heer van Rasseghem, die gehuwd was met Philipotte de Jauche, oudste levende zuster en feodaal erfgenaam van Gabriel (Gabriel heeft dus niet geprobeerd zijn feodaal bezit een tweede keer te verkopen).

Op die manier gingen de bezittingen van de familie van Drincham gezegd van Vlaanderen, in het dorp Drincham (de ammanij, het neerhof en het kasteel) over, eerst in de familie de Jauche en in de familie Vilain (baanderheren van Rasseghem, graven van Izegem). Na verkoop door de familie Gent-Vilain in 1599 kwam Drincham in bezit van de familie Wyssocq, maar vrij snel weer in de familie Vilain. In 1615 verkochten zij het aan Philips Octave de Cuupere¹⁰⁶.

2. Margareta van Drincham.

Zij huwde met Jacob van LAMETH, gezegd van Hennecourt, gouverneur van Corbie, die overleed op 14 juni 1541 en begraven werd te Hennecourt met grafschrift¹⁰⁷.

IV.bis. - JACOB VAN DRINCHAM.

Hij werd geboren circa 1415. Hij was ridder¹⁰⁸, baljuw en kamerling van de hertog van Bourgondië.

In het rekenjaar 1448-1449 betaalde hij het verhefgeld voor een leengoed te Houtem van 8 gemeten 1 lijn met 8 achterlenen, dat hij gekocht had van Gillis de Bavelare¹⁰⁹. Dit was het leenhof van *Pietswal*, gelegen ver oost van de kerk. Oorspronkelijk omvatte het foncier 18 gemeten, maar eerder waren er bij verdeling stukken van afgesplitst in drie andere lenen. In 1575 was het in bezit van Jan van Winnezele¹¹⁰.

Ook moet hij de leengoederen W75 te Wulveringem en B36 te Bulskamp in bezit gehad hebben gezien zijn tweede zoon Simon ze na 1459 bezat..

Hij huwde met Wilhelmine van BAMBEKE, erfdochter van het leengoed de ammanij van Bambeke, dochter van Jan gezegd Gallois, ridder en Margareta, bastaarddochter van Waleran, graaf van Sint-Pol en Ligny en constabel van Frankrijk¹¹¹.

Door zijn huwelijk werd hij ook heer van het leengoed de ammanij van Bambeke (afhankelijk van het prinselijk leenhof Perron van Sint-Winnoksbergen), een leengoed van geringe waarde¹¹². Een bron¹¹³ vermeldt ook dat hij de heerlijkheid Ingelshof in de kasselrij Sint-Winnoksbergen bezat¹¹⁴. Ingelshof was een heerlijkheid ook afhankelijk van het prinselijk leenhof Perron van Sint-Winnoksbergen en dat zich uitstrekte in de dorpen Bambeke, Wormhoudt, Bissezele, Crochte en Killem. Het had de drie justitiegraden (hoge, middelen en lage), een baljuw, griffier, 12 schepenen, vier ammans, vier constabels en vier sergeanten. Er waren ook diverse renten aan verbonden in geld of natura, het recht op de oversteek op de brug over de IJzer, een visserij, vier molens en de ammanijen van Bambeke, Rexpoede, Tetegem en Leffrinckhoucke. In 1525 hingen er 12 achterlenen van af¹¹⁵.

In Houtem woonde hij in een huis, genaamd het *Hof van Drincham*. Bij dit huis hoorde een *vrye peirde wegh ghenaeamt den Drynckham maele wegh*, die liep tot de plaats genaamd 't *Swaken* en van daar naar Veurne en een andere 'vrije weg' die liep naar de kerk van Houtem. Medio de 17de eeuw was het, naar de beschrijving ervan door de Veurnse kroniekschrijver Pauwel Heinderycx *een oud gebouw maer seer vervallen ghenaeamt het Hof van Drynckham t'welke gebauwt is geweest door mher Jacob van Vlaenderen gheseyt van Drynckham omdat de heerlyckhede van Drynckham hem toe behoorde, den welken daer gewoon heeft*¹¹⁶. Dit klopt niet helemaal: Jacob was geen heer van de heerlijkheid Drincham, wel zijn oudere broer IV. Jan (zie hiervoor). Was het huis misschien al eerder gebouwd door hun beider vader III. Jan van Vlaanderen jr. (die wel heer van de heerlijkheid Drincham was geweest) ?

¹⁰⁴ G. DUPAS, *Seigneuries ... Bourbourg*, o.c., p. 155.

ARA RK 17704.

¹⁰⁵ G. DUPAS, *Seigneuries ... Bourbourg*, o.c., p. 156.

¹⁰⁶ Volgens een bron op internet <http://g.bachelier.free.fr/lamneth.htm>, huwde Jan van Drincham (+ 1481) met Isabella van Sint-Omaars en hadden zij een dochter Margareta van Vlaanderen, gezegd Drincham, die huwde met Jacques de Lameth (+ 14 juni 1541 met grafschrift). Ook vermeld bij in DE HERCKENRODE, *Nobiliaire des Pays-Bas...*, o.c., p. 687.

¹⁰⁸ Expliciet zo genoemd in de rekening van 1459-60, waarin zijn zoon Simon de verhefgelden betaalde voor de leengoederen te Wulveringem (W75) en te Bulskamp (B36).

¹⁰⁹ KBR FM 52 (zie hoger).

¹¹⁰ P. HEINDERYCX, *Annalen van Veurne. Beschrijving ...*, o.c., p. 33. ARA RK 1085c (een leenregister van juli 1465) fo 154-154v vermeldt het afgesplitst zijn van drie achterlenen van elk 3 gemeten. L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes ...*, IV, o.c., p. 204 slaat de bal verkeerd door het in 1453 in bezit te noemen van een Jan, zoon van een *Robrecht* van Drincham.

¹¹¹ P. DONCHE e.a., ... *Schinckelle*, o.c., fo 10v.

¹¹² W. VAN HILLE, *La cour féodale du Perron de Bergues (Bergues-Saint-Winnoc)*, 4 vols., Gent, 1972-73, p. 114..

¹¹³ KBR FM 68 portefeuille II, Drincham.

¹¹⁴ Een bron (KBR FM 68, portefeuille II, Drincham) vermeldt dat hij heer was van *Alonshove* en van *Inghelschenhove* in de kasselrij Sint-Winnoksbergen. Alleen voor het Ingelshof hebben we bevestiging, het leengoed Alonshove schijnt alleen in de andere takken voor te komen.

¹¹⁵ W. VAN HILLE, *La cour féodale du Perron de Bergues*, o.c., pp. 91-92-115-116 (in dit werk zijn enkel houders van de achterlenen gekend en dan nog pas vanaf 1525).

¹¹⁶ P. HEINDERYCX, *Annalen van Veurne. Beschrijving ...*, o.c., p. 34, die hem een kleinzoon van Jan Zonder Land noemt. Over de bezitters na IV.bis. Jacob vermeldt hij diens oudste zoon *Jacob, den welken stervende zonder kinderen is dat goet daer naer vervallen in drie deelen, te weten een deel op Simoen van Drynckham sijnen outsten broeder die ook hooghbailliu gheweest heeft van dese stede ende casselrie, en(de) de ander twee deelen op syn susters...*

Hij had een loopbaan in de schepenbank van Veurne-Ambacht¹¹⁷:

14 feb 1446/7 - 13 feb 1447/8	: 1ste schepen
13 feb 1447/8 - 18 feb 1448/9	: landhouder van de wet
18 feb 1448/9 - 17 feb 1449/0	: landhouder van commune
17 feb 1449/0 - 16 feb 1450/1	: landhouder van commune
16 feb 1450/1 - 15 feb 1451/2	: landhouder van commune
15 feb 1451/2 - 13 feb 1452/3	: landhouder van commune
13 feb 1452/3 - 12 feb 1453/4	: landhouder van commune

In de rekeningen werd hij vanaf 1452 ridder genoemd. Zijn loopbaan wijst overduidelijk op een hoge afkomst. Bij zijn allereerste verschijning in de schepenbank kwam hij immers meteen al binnen op de meest eervolle plaats (eerste schepen), maar bovendien werd hij het jaar daarop al landhouder en dit nog gedurende zes jaar. Die positie zou hij ook alleen verlaten om een nog hogere positie te bekleden. Hij werd nog zes jaar baljuw van Veurne en Veurne-Ambacht van 24 december 1453 tot 10 april 1459.

Zijn aanstelling tot baljuw was voor het leven, zoals rond die periode wel meer voorkwam. Deze levenslange aanstelling was een verzekering voor de betrokkene dat zijn standplaats niet meer zou veranderd worden. Een dergelijke aanstelling ging meestal gepaard met een verplichte kredietverschaffing aan de hertog van Bourgondië. Terugbetaling ervan moest de ambtenaar verwachten uit de inkomsten van zijn ambt. Nu was Jacob van Drincham in de plaats gekomen van baljuw Jan Veyse die in 1453 was afgezet. De uitstaande schuld van de hertog voor de som die Jan Veyse uitgeleend had bedroeg nog 2.833 pond parisis. Jacob van Drincham nam bij zijn aanstelling deze schuld over, maar in plaats van ze rechtstreeks aan zijn voorganger over te maken, deponeerde hij het bedrag bij de schepenen van Veurne. Jan Veyse moest zich heel wat moeite getroosten om zijn geld terug te krijgen. Toen Jacob van Drincham zelf overleed, ging Jan Veyse eind april 1460 over tot dagvaarding van de Veurne-Ambachtse schepenen voor de Grote Raad opdat zij rekenschap zouden geven van het gedeponeerde bedrag. Jacob van Drinchams erfenamen vroegen tegelijk ook aan de schepenbank van Veurne-Ambacht dat zij een verklaring zouden afleveren dat hun vader het hele bedrag wel volledig had gedeponeerd zodat Jan Veyse in elk geval hen niet zou komen lastig vallen ...¹¹⁸. Maar de zaak bleef aanslepen, want zelfs de weduwe van Jan Veyse, Isabella de la Douve moest nog interveniëren om deze som te bekomen. Bij akte gegeven te Brussel op 10 september 1462 beval Philips de Goede, op verzoek van de familie van Drincham de Veurnse schepenen, hen dit bedrag te geven, zodat zij het konden overmaken aan de weduwe...¹¹⁹.

In 1453 had hij deelgenomen aan de legermacht van Philips de Goede die de rebelerende Gentenaars neersloeg¹²⁰.

¹¹⁷ P. DONCHE, *Schepenen-Keurheren van Veurne-Ambacht, o.c.*

¹¹⁸ J. VAN ROMPAEY, *Het grafelijk baljuwsambt in Vlaanderen tijdens de Bourgondische periode*, Brussel, 1967, p. 147.

¹¹⁹ Vermeld in DE RAADT, *Sceaux...*, IV, p. 95, verwijzend naar ARA, Oorkonden van de Audiëntie carton 12 (bewijsstukken i.v.m. het zegelrecht van de Audiëntie, zie studie E. Aerts, 1996, pp. 378-382). Dit staartje aan de zaak wordt niet vermeld door VAN ROMPAEY.

¹²⁰ KBR FM 31, I p. 39 verwijzend naar: ARA RK 43152 (13 feb 1453-12 feb 1454) (uitbetalingen voor *lieden van wapenen en archiers*), daar ook *Mher*, d.w.z. ridder genoemd.

In 1457 had Jacob een onaangename opdracht uit te voeren: de hertogin van Bourgondië, Isabella van Portugal beval hem de bezittingen van de Duinenabij aan te slaan en alle pachters en ontvangers te gebieden betalingen alleen nog aan hem of aan Jacob van Portugal, kardinaal van Lissabon over te maken. Wat was er gebeurd? In 1457 was de abt van de Duinenabdij overleden en de monniken hadden Jan Crabbe tot nieuwe abt verkozen. Maar de ceremonies waren nauwelijks afgelopen of vorstelijke commissarissen dienden zich aan met een pauselijke bul die stipuleerde dat na het overlijden van de vorige abt, Jacob van Portugal, een neef van de hertogin van Bourgondië hem zou opvolgen... De monniken legden zich bij dit sterk staaltje van nepotisme, niet zomaar neer. Met twee monniken en een lekenbroeder trok Jan Crabbe naar Rome om de zaak bij de Paus aan te kaarten. Daar troffen ze evenwel ook reeds gezanten van de hertogin aan... Vrezend dat de zaak daar tot in het oneindige zou getrokken worden, gaven ze hun zaak over in handen van zaakgelastigden en keerden ze terug, vermomd in wereldlijke kledij. Maar in Vlaanderen werden ze herkend en de hertogin liet hen opsluiten in het kasteel van Temse. Maar dan overleed Jacob van Portugal. Nu bevestigde de paus de eerste verkiezing van Jan Crabbe. Ook de hertogin bond in, maar niet zonder een forse geldsom als 'schadeloosstelling' te eisen. Jan Crabbe was daarna nog 31 jaar abt van zijn abdij¹²¹.

Jacob van Drincham overleed op 10 april 1459 (toen hij in functie was als baljuw) en werd begraven te Veurne in het oude klooster van Sint-Niklaas onder een koperen grafplaat waarin een man in wapenrok gegraveerd was met naast hem zijn vrouw en met volgend grafschrift¹²²:

*Hier licht min heere Jacob van Dringham rudder Raed ende camerlin mijns ghe-
dachts heeren shertoghen van Bourg.ne grave van Vlanderen ende zin bailliu van
Veurne te zine overley die staerf int jaer 1459 de Xsten dach in april. Hier licht min
vrouwe Willemine van Bambeke gheseyt Ghalois gheselnede mijns heere mer Jacob
Dringham die staerf int jaer 1473 den 19 dach in april.*

Erboven stond het wapen Drincham: *effen met een keper van hermelijn, vergezeld van drie spoorradertjes met een vrijkwartier Vlaanderen en onder het vrijkwartier maar boven de keper een wassenaar*. Het schild was overtopt door een wrong en het helmteken was een *uitkomende zwaan* (d.w.z. enkel Hals en kop) *tussen een vlucht* (twee vleugels). Het wapen van zijn echtgenote, in ruitvorm, was: *gedeeld: in 1: het wapen Drincham, in 2: hermelijn met een vrijkwartier* (waarin niets staat)¹²³.

Willemine van Bambeke, weduwe van ridder Jacob van Drincham, kwam in 1462 in nauwe schoentjes: uit een onderzoek ingesteld door de magistraat van Lo, op vraag

¹²¹ P. HEINDERYCX, *Jaerboeken van Veurne en Veurnambacht*, uitgegeven door E. Ronse, 4 vols., Veurne, 1853-1854, II, pp. 146-148.

¹²² KBR FM 38, II, p. 589; RAB, KV, reg 7bis: *Jacob van Vlaanderen, gheseyt van Drincham. Hy stierf den 10 april 1459. Zyn epitaphie was in 't oude clooster van Sint-Niclaas. Vide Oll. De Wree*. Hier wordt dus verwezen naar een van de werken van de 17de-eeuwse geschiedschrijver Olivier de Wree, wellicht *Genealogia Comitum Flandriae*.

¹²³ Het gaat om *spoorradertjes*, niet *sterren*, want ze hebben vijf punten en er is een rond gaatje in het midden. We *veronderstellen drie* spoorradertjes, want één ervan is allicht 'bedekt' door het vrijkwartier, tenzij de wassenaar eronder moet gezien worden als vervanger van het spoorradertje (de wassenaar is zeer duidelijk getekend en zeker geen spoorradertje, ook in het gedeelde wapen van de echtgenote is het duidelijk een wassenaar). Het vrijkwartier Vlaanderen beeldt een klimmende leeuw af.

van de magistraat van de stad Veurne bleek dat zij in de jaren 1459-60 en 1461 de Veurnse ontvangers van de assisebelasting op wijn en dranken had opgelicht voor 30 pond 24 schellingen ...¹²⁴. Zij overleed op 19 april 1473 (n.s.).

Hij had volgende kinderen:

1. Jacob van Drincham.

Immers in het leenregister opgemaakt na juli 1465 vinden we een Jacob van Drincham die het leengoed te Houtem met de achterlenen, liggend in Houtem en Wulveringem, bezat. Hiervan vermeldt het register dat de moeren 7 gemeten hadden ingepalmd. De tekst is nogal troebel wat de rekensom aan gemeten betreft. Men oordele zelf: *Jacob van Drincgam xvij ghemeten lands litel min of meer met vij manscepen daer toe behooren(de) ligghen(de) inde vors(eide) prochie van Houthem en(de) van Wulverinchem ende staet te trauwen en(de) te waerheden ende teenen vullen vercoope en(de) de Moer hemes af ghewonnen tote vij ghemeten ligghen(de) int water dus blijftes Jacob vors(eid) de vors(eide) xvij ghemeten en(de) de vij ma(n)scepen ghedraghen xxxij ghemeten lands. Vanden welcken xvij ghemeten zijn ghespleten ij ma(n)scepen elcke manschepe van ij ghemeten blijft hier naer aldus blives Jacop vors. ix ghemeten en(de) vij manscepen vors(eid)*¹²⁵. De rekensom komt dus uit op 9 gemeten en 7 achterlenen tegenover 8 gemeten 1 lijn en 8 achterlenen in 1448-49...

Hij overleed wellicht ongehuwd of dan toch zonder kinderen want het leengoed te Houtem gaat over op zijn zuster.

2. Isabella van Drincham. In 1472 werd zij opgetekend in een register van bezitters van leengoederen die getaxeerd werden t.b.v. oorlogskosten (van Karel de Stoute) als bezitster van een leengoed van 8 gemeten te Houtem (jaaropbrengst 14 pond parisis). In de marge staat vermeld dat ze een vermindering op die taxatie genoot *attendu q(u)elle est orpheline* waarbij ook wordt verwezen naar *Simon son fre(re)* (wiens inschrijving er vlak voor staat). Dit betekent dus dat de eigenlijke taxatie gebeurde na het overlijden van haar moeder (haar vader was al eerder overleden) en ze dus wees was¹²⁶.

Zij huwde met Jan van WINNEZEELE¹²⁷. Op 22 november 1502 diende *Jan van Winnezele gheseit Rigault* echtgenote van *joncvrouw Isabelle van Drincham* een denombrement in voor het leengoed te Houtem van 8,5 gemeten. De details ervan werden gegeven: 6 gemeten 2 lijnen 3 roeden waren het eigenlijke Hof van Pietswal in Houtem, 4 lijnen 11 roeden lagen ook in Houtem naast ook nog 60 roeden bezuiden de Moere, tenslotte lagen er nog 75 roeden in Wulveringem

met de 8 achterlenen¹²⁸. De som van deze oppervlaktes is precies 8 gemeten 149 roeden of 8,5 gemeten (1 gemet = 300 roeden).

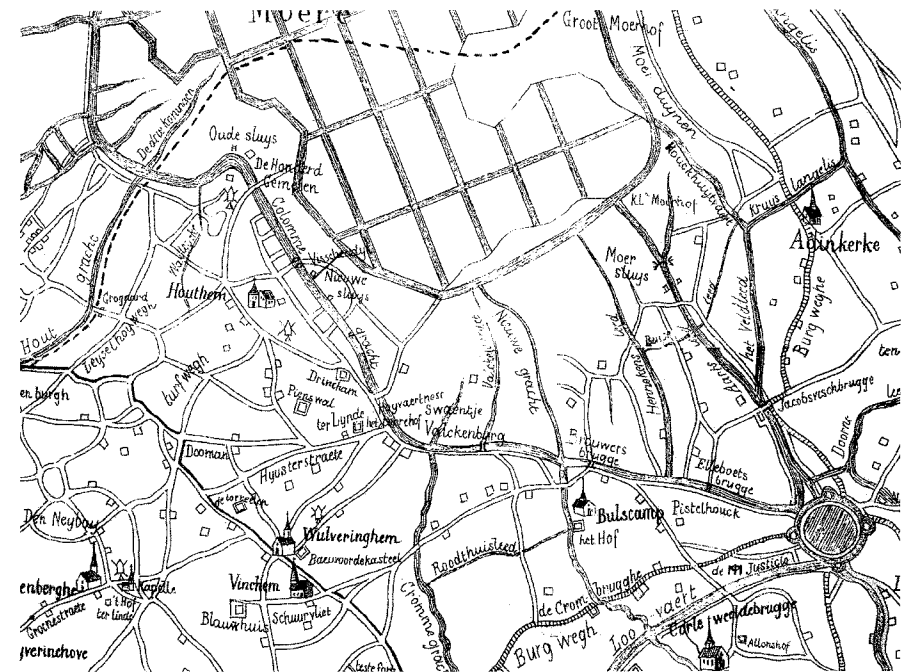
3. **SIMON VAN DRINCHAM**, die volgt onder V.bis¹²⁹.

4. **N. van Drincham**. Zij huwde met Lodewijk SCHACHT¹³⁰.

V.bis. - SIMON VAN DRINCHAM.

In het rekenjaar 1459-60 betaalde hij het verhefgeld voor de volgende leengoederen, geërfd na het overlijden van zijn vader¹³¹:

- W75 : het leengoed te Wulveringem van 75 gemeten.
- B36: het leengoed te Bulskamp van (oorspronkelijk) 36 gemeten min de 16 gemeten opgeslokt door de moerassen.

Kaart van de kasselrij Veurne met situering van verschillende leenhoven. In deze kaart is het noorden rechts. De stad Veurne staat rechtsonder. Het kerkje op de onderrand is Steenkerke met daarnaast het Allonshof. Links onderaan ziet men het hof Schuurveld te Vinkem. Tussen Vinkem en Houtem (links bovenaan) de hoven Drincam, Pietswal en Hoyvaertsnest. Bovenaan het moerasgebied De Moeren.

¹²⁴ KBR FM 31, II, p. 325 (verwijzend naar de verzameling oorkonden op stadsarchief Veurne, nr. 108).

¹²⁵ ARA, RK 1085c, onder Houtem. De tekst vervolgt met de aanduiding van de bezitters van die drie afgespleten achterlenen: Margareta, echtgenote van Frans de Crane, Boudewijn Diemare (geërfd van Joris Diemare) en Lyman Knibbe (geërfd van Pieter Knibbe).

¹²⁶ ARA RK 1086, opgemaakt in september 1472. Haar moeder overleed op 19 april 1473 (n.s.).

¹²⁷ Volgens P. HEINDERYCX, *Annalen van Veurne. Beschrijving ...*, o.c., p. 34 was haar echtgenoot Maillaert van Winnezele, maar uit het denombrement van 1502 is toch duidelijk dat Isabella met een Jan van Winnezele gehuwd was.

¹²⁸ KBR FM 55bis, analyse van ARA, denombrementen Wetachtige Kamer van Vlaanderen voor Veurne, Houtem, nr. 454.

¹²⁹ RAB, KV, reg 7bis: *was de zoone van den bovenschreven Jacques*.

¹³⁰ Volgens P. HEINDERYCX, *Annalen van Veurne. Beschrijving ...*, o.c., p. 34.

¹³¹ KBR FM 52 (zie hoger).

Deze beide leengoederen vinden we ook terug in het leenregister opgemaakt na juli 1465, dat ook expliciet vermeld dat zij geërfd waren van zijn vader Jacob¹³². Van zijn moeder erfde hij ook het leengoed de ammanij van Bambeke¹³³.

In 1470 werd hij opgetekend in een lijst van leenhouders van de Burg van Veurne waaraan militaire diensten verschuldigd waren; het betrof 8 gemeten land, een stede met 75 gemeten land, beide in Wulveringem, alsook 30 gemeten (gehouden van de burggraaf Willem van Stavele), waarvoor hij voor het eerste en derde een strijder te voet en voor het tweede een strijder te paard diende te leveren¹³⁴. Het register van 1472 waarin de leenhouders getaxeerd werden t.b.v. oorlogskosten (van Karel de Stoute) vermeldt hem ook. Niet alleen de leengoederen te Wulveringem (75 gemeten met 60 achterlenen) en Bulskamp (36 gemeten) die hij bezat, vinden we er, maar ook nog een leengoed te Hondshoote (kasselrij Sint-Winnoksbergen) van 18 gemeten met 6 achterlenen. Deze brachten respectievelijk 72, 30 en 14 pond parisis per jaar op¹³⁵.

In de marge staat een moeilijk leesbare tekst geschreven, maar waaruit we toch begrijpen dat hij een functie bekleede aan het hof van hertogin Maria van Bourgondië. Uit een andere bron vernemen we dat hij in 1474 er als *échanson* verbonden was¹³⁶.

Hij trad in de voetsporen van zijn vader, want hij werd baljuw van Veurne en Veurne-Ambacht van 1 april 1477 tot 12 maart 1485 en van 10 augustus 1485 tot 20 februari 1486. Op 6 augustus 1483 werd hij herbevestigd in zijn functie. Dit was alleen een formaliteit: de dood van de soeverein, in dit geval Maria van Bourgondië (+1482), vereiste vernieuwing of herbevestiging in hun functie van alle titularissen van vorstelijke ambten. Zijn nieuwe eed legde hij af in de Rijksse Rekenkamer op 22 september¹³⁷. Waarom hij in 1485 zijn ambt onderbrak in de maanden maart tot augustus (en toen vervangen werd door een Joos van Halewijn) is niet duidelijk¹³⁸. Maar dat hij zou terugkeren als baljuw was zeker, want hij legde een nieuwe eed af op 10 april 1485¹³⁹.

Hij bezat het belangrijkste leenhof van Wulveringem, vroeger genaamd het Hof van Wulveringem, later Hoyvaertsnest omdat ooievaars er hun nest hadden gemaakt. Het lag ver noordwest van de kerk. Het foncier was 75 gemeten groot waarvan er 53 achterlenen afdingen, gelegen in Adinkerke, maar die in de 17de eeuw *al vervloegen*

*syn van het duynen sant*¹⁴⁰. Er hoorden nog 100 gemeten land bij in de broeken van Reninge, maar die in de loop der tijden opgesplitst werden bij erfenisverdelingen. Bij dit leenhof hoorde ook een visserij in de Calommegracht (de waterweg van Veurne naar Sint-Winnoksbergen) over het traject tussen de Veurnse vestingen tot aan de grens van Houtem met Hondshoote (m.a.w. tot aan de grens van de kasselrijen Veurne en Sint-Winnoksbergen).

Het landhuis van dit leenhof stond op een verheven mote, maar was in de 17de eeuw nog slechts een gewoon boerenhuis. Eertijds moest er wel een kasteel gestaan hebben, waarvan de grote oude funderingen die er in de tweede helft van de 17de eeuw gevonden werden, getuigden. Het Ooievaarsnest heeft thans adres Sikkelstraat 11 te Wulveringem en bevindt zich nabij de grens met Houtem, langsheen de Bergenvaart (de vaart Veurne-Bergues). Het huidige boerenhuis dateert uit de 18de eeuw¹⁴¹.

Hij huwde met Joanna van WISSOQ, erfdochter van Joris, vrouwe van Nieuwerleet, Fannau, Griboval enz...¹⁴².

Hij overleed circa 1486-87.

Zij hadden volgende kinderen:

1. Margareta van Drincham, gezegd van Vlaanderen.

Zij erfde van haar vader het leengoed de ammanij van Bambeke¹⁴³ en van haar moeder de heerlijkheid Nieuwerleet. Na het overlijden van haar vader Simon van Drincham in 1486-87 betaalde zijn weduwe voor hun dochter Margareta (die toen allicht nog minderjarig was), het verhefgeld voor het Hof van Wulveringem met de 75 gemeten¹⁴⁴. Wellicht heeft zij dit toen aan haar dochter geschonken.

Zij huwde een eerste maal in 1496 met Denijs van SINT-OMAARS, gezegd van MOORBEKE, ridder en heer van Hondecouter, zoon van Joos en Johanna van Hondecouter¹⁴⁵. Ook hij was hoogbaljuw van Veurne en Veurne-Ambacht van 24 januari 1489 tot 15 april 1500. Ervoor was hij kapitein van Broekburg-Ambacht

¹⁴⁰ De 'verzanding' was al eerder begonnen. In een leenregister opgemaakt midden 1465 (ARA, RK 1085c), wordt gezegd dat van de 33 gemeten van het foncier die in Adinkerke gelegen waren, er al 11 verzand waren: *dan of de dunen hebben ghewonnen xj ghemeten dus bluffer hem xxij ghemeten*.

¹⁴¹ Beschreven in N.N., *Bouwen door de eeuwen heen. Inventaris van het cultuurbezit in België. Architectuur. Deel 8n. Provincie West-Vlaanderen. Arrondissement Veurne*, Gent, 1982, p. 667-669 met foto. Beschermd monument sinds 10 maart 1994 (Staatsblad).

¹⁴² P. DONCHE e.a., ... *Schinckelle, o.c.*, fo 10v.; Op een grafmonument van een Antoine de Sacquespée, + 1568, x Jacoba de Recourt vindt men onder haar 8 kwartieren de volgende namen: Recourt, Stavele, Fail Hullu, La Viefville, Morbecque, Hondecourt, Drincham, Wissocq (A. MERGHELYNCK, *Recueil de généalogies inédites de Flandre dressées sur titres et d'après d'anciens manuscrits*, 2 vols., Brugge, Edw. Gailliard, 1877, I, p. 30)

¹⁴³ W. VAN HILLE, *La cour féodale du Perron de Bergues, o.c.*, p. 114.

¹⁴⁴ ARA RK 17635.

¹⁴⁵ J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc ou leur magistrature et leur noblesse, avec des données historiques et généalogiques sur chaque famille*, 5 vols. + suppl., Brugge, Edw. Gailliard, 1857-1864, III, p. 208, waar een korte schets (twee generaties) van de familie van Sint-Omaars, heren van Moorbeke gegeven wordt.

¹³² ARA RK 1085c onder Wulveringem en Bulskamp.

¹³³ W. VAN HILLE, *La cour féodale du Perron de Bergues, o.c.*, p. 114.

¹³⁴ RAB, KV, Leenhof 142 folios 5, 5 en 7.

¹³⁵ ARA RK 1087 fo 142.

¹³⁶ ... *et est aussi de l'hostel domestique de madame la duchesse*; KBR FM 89 dl. 24, p. 252 verwijzend naar A. VAN LOKEREN, *Chartes et documents de l'abbaye de Saint Pierre au Mont Blandin à Gand*, Gent, 1868-1871, II, p. 297.

¹³⁷ KBR FM 31, II, p. 352 (verwijzend naar de verzameling oorkonden op het stadsarchief Veurne, 121A).

¹³⁸ P. DONCHE, *Schepenen-Keurheren van Veurne-Ambacht, o.c.*, p. 234.

¹³⁹ KBR FM 89, I, 71 (uit ARA RK 43.184 (14 feb. 1485-1 sept 1485), rubriek presentwijnen: voor *Symoens van Drincham als hij zijnen eedt dede als hoochbailliu van Veurne*.

geweest¹⁴⁶. Hij overleed in 1505¹⁴⁷.

Zij huwde een tweede maal met Karel van HALEWIJN, ridder, zoon van Joos, ridder en vrouwe Johanna de la Tremoille. Hij was heer van Piennes, kamerling van Philips de Schone, koning van Castilië (=de vader van keizer Karel), groot-baljuw van Kassel en kapitein van de stad Duinkerke¹⁴⁸. Hij overleed op 8 maart 1514 en werd met zijn echtgenote begraven in de kerk van het klooster te Piennes onder een verheven tombe, met de afbeelding van een man in harnas, met zijn wapen en acht kwartieren en volgende tekst¹⁴⁹:

Ci gist noble homme, Messire Charles van Halewyn, fils de Messire Josse en son temps chambellan de Philippe d'Autriche, roi de Castille et son haut bailli, qui trespassa le 8 de Mars 1514 en Damoiselle Marguerite de Drincham, sa compagne, qui trespassa ...

Zij overleed pas circa 1529-1530. In dat rekenjaar betaalde N., echtgenote van Frans de Lycques, heer van Rycourt en Camelin, het leenverhef voor 75 gemeten in Wulveringem, genoemd het Hovarnest, met 60 achterlenen, geërfd bij verdeling van de nalatenschap van Margareta van Vlaanderen, gezegd van Drincham¹⁵⁰. Een precieze verwantschap wordt niet gegeven, maar het betreft Barbara van Sint-Omaars, gezegd van Moorbeke, echtgenoot van Frans de Recourt geseyt Laquys heere van Recourt Tambellein etc...¹⁵¹. Daardoor verdween dit leengoed dus uit de familie van Drincham.

2. Jacob van Drincham.

In 1486-87 betaalde hij het leenverheffingsrecht voor het leengoed B36 te Bulskamp, de 36 gemeten land (waarvan de moerassen 16 gemeten ingepalmd hadden)¹⁵². Op 26 oktober 1502 diende hij voor het leengoed B36 een denombrement in: 20 gemeten .. *ende es te wetene dat hier voortijts dit leen groot es gheweest zessendartich gehem. Nemaer 'twater vander Moere afghewonnen zestien ghem*¹⁵³. Het zegel is gebroken, het helmteken toont een uitkomende opvliegende zwaan¹⁵⁴.

Hij had een loopbaan in de magistratuur van de kasselrij Veurne¹⁵⁵:

13 mei 1488 – 08 jun 1490	:18de schepen
24 maa 1490/1 – 20 feb 1491/2	: 3de schepen
21 feb 1491/2 – 28 maa 1492/3	: 5de schepen
29 maa 1492/3 – 20 feb 1493/4	: 5de schepen
20 feb 1493/4 – 15 feb 1494/5	: 5de schepen
16 feb 1494/5 - 25 feb 1495/6	: 1ste schepen
26 feb 1495/6 - 19 feb 1496/7	: 5de schepen
19 feb 1496/7 - 15 feb 1497/8	: 4de schepen
15 feb 1497/8 - 30 jan 1498/9	: 5de schepen
30 jan 1498/9 - 14 feb 1499/0	: 4de schepen
14 feb 1499/0 - 09 maa 1500/1	: 4de schepen
01 feb 1501/2 - 15 feb 1502/3	: 15de schepen (in een andere lijst: 5de)
15 feb 1502/3 - 01 maa 1503/4	: 15de schepen (in een andere lijst 4de maar doorschraapt en vervangen door Jan van Gherbeke)

Hij overleed circa 1507-1508, in dat rekenjaar immers betaalde een Malliard de Winnezele het verhefgeld voor 22 gemeten in Bulskamp (36 – 16 is ongeveer 22 ...) dat hij geërfd had na het overlijden van Jacob van Drincham¹⁵⁶ (een verwantschap wordt niet aangeduid). Op 28 december 1514 diende Mailliaert van Winnezele een denombrement is voor het leengoed B36¹⁵⁷.

3. Jan van Drincham (vermoedelijk).

Hij huwde met Judoca van SINT-OMAARS, dochter van Joos, heer van Moorbeke en Joanna, erfdochter van Jacob van Hondecoutre en Anastasia van Poeke. Zijn echtgenote was dus een zuster van de echtgenoot van zijn zuster Margareta. Na zijn overlijden hertrouwde zijn weduwe met Hugo van Montmorency, heer van Bours en Croisilles¹⁵⁸.

De familie van Drincham schijnt, zeker in het Veurnse, al volledig uitgestorven te zijn in de 17de eeuw: er is op de familienaam van Drincham of van Vlaanderen geen enkele staat van goed terug te vinden en de naam wordt ook niet vermeld in de analyses ervan¹⁵⁹. Toch duikt een wapenschild van Drincham nog (een laatste maal ?) op in de Wapenkaart van Vlaanderen, gedrukt ca. 1610-1628, waar we het aantreffen in het onderste middenvak op de bovenste volle rij, 9de van links¹⁶⁰. De keper is vergezeld van drie spoorraderetjes met vijf punten.

Niet aangehecht

- Een **Jan van Drincham**, bastaard, ontvoerde met geweld te Diksmuide een Wilhelmina de Brune die hij huwde¹⁶¹. Zij was een dochter van Lodewijk, ridder,

¹⁴⁶ P. DONCHE, *Schepenen-Keurheren van Veurne-Ambacht*, o.c., uit: RAB, KV, reg 7bis: *Hij was te voeren capitain van Brouckburgh. heere van Hondecotre, oby 1505.*

¹⁴⁷ DE HERCKENRODE, *Nobiliaire des Pays.*, o.c., p. 687-688, die nogal slordig schijnt samengesteld, maakt er twee dochters Joanna (x van Halewyn) en Margareta (x Sint-Omaars) van ...

¹⁴⁸ P. DONCHE e.a., ... *Schinckelle*, o.c., fo 11.

¹⁴⁹ J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc*, o.c. I, p. 234-235.

¹⁵⁰ ARA RK 17677.

¹⁵¹ Voor de verdere bezitters van dit leenhof, zie: P. HEINDERYCX, *Annalen van Veurne. Beschrijving der prochieën en leenhoven*, o.c. p. 67.

¹⁵² ARA RK 17635.

¹⁵³ KBR FM 55bis, analyse van ARA, denombrementen Wetachtige Kamer van Vlaanderen voor Veurne, Bulskamp, nr. 188. Dit begrijpen we niet goed, want B36 werd geërfd door Simon van Drincham van zijn vader na diens overlijden en hij had zelf een nageslacht, maar dat vinden we wel niet dit leengoed...

¹⁵⁴ J. TH. DE RAADT, *Sceaux armories*..., I, p. 398. Is het deze zwaan van het helmteken dat overgenomen werd in het veld van het wapen in het wapenboek Bergmans ?

¹⁵⁵ P. DONCHE, *Schepenen-Keurheren van Veurne-Ambacht*, o.c.

¹⁵⁶ ARA RK 17655.

¹⁵⁷ KBR FM 55bis, analyse van ARA, denombrementen Wetachtige Kamer van Vlaanderen voor Veurne, Bulskamp, nr. 199.

¹⁵⁸ J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc*, o.c. III, p. 208.

¹⁵⁹ J. CAILLIAU, *De staten van goed van de kasselrij Veurne*, 20 delen, Koksijde, VVF-Westkust, 2001-2005.

¹⁶⁰ E. WARLOP, *De Wapenkaart van Vlaanderen (1620? – 1628?)*, Evergem-Ertvelde, Familievereniging van Waesberghe, 1989, nr. I 61.

¹⁶¹ Expliciet vermeld in de leenverheffingsrekening van 1473-74 ...

heer van Vellenaere, raadsheer en kamerling van Philips de Goede en zijn eerste echtgenote Eleonora van Bambeke, gezegd Gallois¹⁶². Lodewijk de Brune overleed op 29 januari 1464 en werd begraven met zijn twee echtgenotes te Kaaskerke bij Diksmuide. Normaal zou Jan van Drincham dan via zijn vrouw leengoederen van hem geërfd hebben. Maar omwille van die ontvoering zag Jan van Drincham de leengoederen geconfisqueerd ... In 1473-74 vielen ze ten deel aan Jan de Brune, een broer van de overleden Lodewijk. Deze leengoederen in Kaaskerke en Stuivekenskerke bestonden uit 45 gemeten met een rente van 33 pond en een ammanschap¹⁶³.

- Een **Francisca van Drincham** huwde met Mark RYCKEWAERT, zoon van Mark, heer van Wallecourt en Margareta van der Cruce. Zij leefden rond 1504¹⁶⁴. Bij Rietstap vindt men de vermelding van een wapenschild Ryckewaert: *geviereendeeld: in 1 en 4 azuur met drie ringen van goud, elke ring gevuld met een meertje van goud; in 2 en 3: van keel met een keper van hermelijn met een vrijkwartier Vlaanderen, de keper links vergezeld van een wapenschild Luxemburg*. Deze Marc Ryckewaert zou ridder geweest zijn¹⁶⁵.
- Een **Jan fs Jacob van Drincgam**, bastaard, werd poorter van de kasselrij Veurne door koop op 6 oktober 1519¹⁶⁶.
- Een **Frans van Drincham** werd als eerste in het rekenjaar 1551-52 begraven in de Sint-Niklaaskerk te Diksmuide met een kost van 2 pond 14 schellingen (een relatief bescheiden bedrag)¹⁶⁷.
- Een **Jacob van Drincham** was waard in de herberg De Valk te Veurne in 1573-74 en een weduwe van een Jacob van Drincham (dezelfde ?) was waardin van de herberg Het Schaeck te Veurne in 1587-88¹⁶⁸.

Pieter Donche

¹⁶² J. J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc, o.c.*, suppl. p. 169 (genealogie de Brune). Lodewijk de Brunen eerste vrouw overleed in 1460, waarna hij opnieuw huwde met Beatrijs van Schoonhove, dochter van Hendrik.

¹⁶³ ARA RK 17622.

¹⁶⁴ P. DONCHE e.a., ... *Schinckelle, o.c.*, fo 32.

¹⁶⁵ Vermeld door W. VAN HILLE, 'Famille Ryckewaert', in: *De Schakel*, Antwerpse Kring voor Familiekunde, 1957, p. 2, die hun huwelijk situeert rond 1525. Deze auteur vermeldt ook dat de moeder van Jan Zonder Land, Péronne de le Val, een dochter van een baljuw van de graaf van Vlaanderen was.

¹⁶⁶ J. CAILLIAU, *Poortersboek van Veurne*, p. 583. Zie ook KBR FM 31, I, p. 108 (uit ARA RK 43.212 (14 mei 1519 - 28 apr 1520): *Jan van Drynckam bastaert vervreemt van der ceure (9 lb 12 s)*).

¹⁶⁷ W.H.J. WEALE, *Les églises du doyenné de Dixmude. Notices historiques et descriptives suivies de nombreux documents*, 2 vols., Brugge, 1873-74, p. 17.

¹⁶⁸ KBR FM 31, II, p. 326 verwijzend naar de jaarrekeningen van de kasselrij Veurne (ARA RK).